

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petkov
A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 800 vrst A Din 3.—, večji inzerati petkov
vrsta Din 4.— Popusti po dogovoru. Inzeratni davak posebej. »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Pedraščice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštarnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.851

Skupna demarša Anglije in Francije v Berlinu

Na pariškem sestanku sta Macdonald in Daladier ugotovila grobe kršitve mirovne pogodbe in sklenila skupno intervencijo v Berlinu

Pariz, 11. marca. Davi je bil izdan polslužbeni komuniké o razgovorih, ki so se vršili med predsednikom francoske vlade Daladierjem in predsednikom angleške vlade Macdonaldom v navzočnosti francoske in angleške zunanje ministrice. Komuniké poudarja, da je bil

glavni predmet razgovorov na tem sestanku nova politična orientacija Nemčije in očita volja sedanjega nemškega režima izvesti oborožitev Nemčije ne glede na položaj v Evropi. V tej zvezi se je obširno razpravljalo o najnovejšem odloku nemškega notranjega ministra Göringa, po katerem so vse formacije Stahlhelma in Hitlerjevih napadalnih čet uvrščene v stalež redne vojske oziroma policije. Tako angleška kakor francoska vlada vidita v tem grobo kršitev versailleske mirovne pogodbe. Zaradi tega je

bilo na tem sestanku sklenjeno, da podvzame Anglija in Francija skupno in odločno demaršo v Berlinu, s katero bosta zahtevali, da Nemčija strogo spoštuje določbe mirovni pogodbi in da se odlok ministra Göringa takoj preklicuje.

V zvezi s tem se je razpravljalo tudi o razorožitveni konferenci in je bila opuščena misel za sklicanje konference petih velesil, ker je očitno, da Nemčija izigrava razorožitveno konferenco in da z njo o tem skoro ni več mogoče resno razpravljati.

Razgovor se je naposled nanašal tudi na vse probleme, ki bodo predmet razprav na bodoči svetovni gospodarski konferenci. V zvezi s tem sta Macdonald in Daladier podrobno razpravljala tudi o vprašanju mednarodnih in vojnih dolgov v Ameriki.

ne bi moglo dopustiti, da bi rabil take izrase, kakor jih je rabil Göring, ki je predstavnik sedanjega nemškega režima.

V svojem govoru je Göring poveljeval zmago Hitlerja pri nedeljskih volitvah in naglasil, da ni dovolj smagati, marveč je treba sovražnika tudi zasledovati in ga preganjati, dokler ne pogine. V svojem govoru je z nezadovoljstvom izrazil napad na komuniste, socialne demokrate in Zide ter zagrožil tudi vsem ostalim strankam, ki se priznavajo k demokratičnim načelom. Komuniste je pregasil za brespravno rajo — Göring je rabil izraz »vogelfreie« — glede vseh ostalih pa je naglasil, češ da veljajo danes v Nemčiji besede nemškega državnika leta 1914., da se mednarodne pogodbe samo krpa papirja. »Mi nismo tu, da bi vršili zakon in pravico, sa nas ni papirnatih zakonov, mi poznamo same dobrobit nemške nacije.« Vehementno je napadal Zide, češ, da so 14 let slabotne republike ropali nemški narod in ga izmagovali tudi še pred in med vojno. »Nobene pravice nimajo, da bi sedaj zahtevali, naj jih zaščitimo. Policija ni zato tu, da bi ščitila premoženje Zidov, ki so si ga nagrabili pod prejšnjimi režimi.« Göring je pozval hitlerjevske napadalne oddelke, naj brezobzirno nadaljujejo svoje akcije proti Zidom in proti vsem ostalim nasprotnikom narodno-socialističnega režima. Naj se zavajo, da je v Nemčiji napočila nova doba. Stara republikanska zastava je samo krpa, ki jo je treba poteptati v blato, nad Nemčijo sme plapolati samo hitlerjevski črno-belo-rdeči prapor.

Ze iz tega kratkega citata govora nemškega ministra se jasno vidi, kakšni pravni kaos je zavladal v Nemčiji pod Hitlerjevim režimom. Francoski listi poudarjajo, da mora imeti tak nezadovoljstvo nastop aktivnega ministra najdalekosežnejše posledice. Kdo naj še kupčuje z državo, kjer minister javno proglašja zakone za krpo papirja, ki jih niti vlada ne priznava in ne spoštuje.

Vatikan in Jugoslavija

Značilne ugotovitve francoskega parlamentarca o vlogi Vatikana v protijugoslovenski politiki

Pariz, 11. marca. »Vie Catholique« objavlja v eni svojih zadnjih številčk članek E. Pezeza, tajnika in poročevalca komisije za zunanje zadeve, v katerem poudarja med drugim:

Po gotovih informacijah izgleda, da je Vatikan v službi fašistične vlade in da dela proti jugoslovanskemu edinstvu. Z eno besedo, Mussolini se poslužuje

papeža Pija XI., da bi izzval v Jugoslaviji notranjo krizo. Italijanski fašisti so pripravljali, da bi se v kritičnem trenutku vrgli na Jugoslavijo. Iz takega pisanja se da sklepati, da dela papež tudi proti francoski zvezi, a to pomeni proti francoski politiki, kratko povedano, proti Franciji.

Monarhistično ozadje Dollfusovega puča

Po pariških informacijah bi Dollfuss rad obnovil habsburško monarhijo — Hirtenberško orožje za pučiste

Pariz, 11. marca. AA. V današnji številki lista »Populaire« piše znani publicist Rosenfeld o dogodkih na Dunaju. Pisec smatra, da gre dunajski vladi za vzpostavitev avstrogrške monarhije pod žezlom nadvojvode Otona Habsburškega. Dunajska vlada je zbrala okrog Dunaja vse svoje razpoložljive vojaške sile. Kancelar Dollfuss je razdelil med Heimwehrovce kakih 15.000 pušk iz znane habsburške afere, ki so ostale Avstriji kljub intervenciji Francije in Anglije. Pisec pristavlja, da ravna dunajska vlada pri obnovi avstrogrške monarhije v popolnem sporazumu z madžarsko vlado.

Zasedanje velikega fašističnega sveta

Mussolini o fašizmu v Avstriji in Nemčiji — Razorožitev je mogoča samo na fašističnih osnovah

Rim, 11. marca. V pretekli noči je imel sejo veliki fašistični svet, na kateri je predsednik vlade Mussolini v obširnem govoru poročal o mednarodnem položaju. Njegov govor je trajal nad dve uri, nakar se je razvila debata, v kateri je govorilo več ministrstev in narodnih poslancev. Ob koncu se je Mussolini prečital naslednjo deklaracijo: Veliki fašistični svet izjavlja v začetku svojega poletnega zasedanja v 11. letu fašistične ere:

Sedanja politika fašistične Italije se vodi v namenu, da se ne krši mir in da Italija sodeluje na politični, gospodarski in moralni preureditvi. Fašistični svet je mnenja, da bo razorožitvena konferenca dosegla pozitivne rezultate samo tedaj, če sprejme edino ustvarljive predloge, ki jih je stavila

Italija. Kar se tiče fašističnega pokreta, ki se razvija izven italijanskih meja, priznava fašistični svet, da se pojavlja novi duh, ki posredno ali neposredno črpa iz doktrin in institucij, s katerimi je Italija ustvarila moderno narodno državo.

Po sprejetju te deklaracije je bil fašistični svet odgojen do 15. aprila.

Pariz, 11. marca. Tempa poročila iz Rima, da se bo na zasedanju fašističnega sveta razpravljalo o notranjem in zunanje-političnih vprašanjih ter poudarja, da je ta sestanka fašističnega sveta v toliko važnejši, ker se vrši neposredno po hirtenberški aferi, po sklenitvi pakta Male antante, po Hitlerjevi zmagi v Nemčiji in v trenutku, ko preživlja razorožitvena konferenca v Zenevi največjo krizo.

Občni zbor JRKD v Kranju

Kranj, 10. marca.

Snoči se je vršil v Narodnem domu prvi redni občni zbor JRKD. Gledališka dvorana je bila popolnoma zasedena. Poleg številnih članov je bilo med navzočimi mnogo takih, ki so se ta večer vpisali v stranko, tako se je število članov zopet povečalo.

Občni zbor je otvoril predsednik krajevne organizacije g. dr. Semrov. Pozdravil je narodnega poslanca za kranjski srez o. I. Lončarja, zastopnika banovinskega tajništva g. dr. Zajca, predsednika sreske organizacije JRKD župana g. Pirca in vladnega zastopnika sreskega podnačelnika g. dr. Mahniča. Pozneje je prišel k zboru tudi sreski načelnik g. dr. Fr. Ogrin. G. Semrov je poudaril, da je občni zbor obratna dela v preteklem in našt za bodoče leto. V resnih fašističnih potrebah resno delo, da bo postala kranjska organizacija gnezo sposobnih delavcev za vso okoliščino.

V imenu mestne občine in sreske organizacije je pozdravil navzoče g. Pirc. Podčrtal je, da mora biti kranjska organizacija stranke širiteljica ljubezni do domovine po okolici. Naše mesto je poklicano v prvi vrsti, da spopolni svojo organizacijo, da bo v spodbudo drugim krajevnim organizacijam v srezu.

Sledila so odborniška poročila. Tajnik g. prof. I. Kolar je poročal o ustanovitvi socialnega in gospodarskega oddelka. Navezali so se tesnejši stiki z Narodno strokovno zvezo. Blagajniško poročilo je podal g. Jela Mohor. V imenu revizijskega odbora je predlagal g. Kraigher absolutorij staremu odboru.

Po mnogih kritičnih opazkah in načelni debati o strankinem delu, ki je razjasnila in pomirila duhove, so se vršile volitve novega odbora. Izvoljenih je bilo 28 članov glavnega odbora, 9 namestnikov, trije člani nadzornega odbora in 9 zastopnikov v sreski organizaciji. Natančno se bo odbor konstituiral na prvi seji, o čemer bomo poročali.

Nato je sledil drugi del programa občnega zbora. Narodni poslanec g. I. Lončar je poročal zelo točno in pregledno o notranji politiki v preteklem letu. Poudarjal je, da

Narodna skupščina

Beograd, 11. marca. Danes dopoldne se je vršila kratka seja Narodne skupščine. Uvodoma se je predsednik spominjal umrlega poslanca Pere Markovića, nakar je sporočil, da je zunanji minister predložil v ratifikacijo več mednarodnih konvencij. Po poročilu verifikacijskega odbora so bili potrjeni mandati namestnikov umrlih in odstopivših narodnih poslancev. Po predstavljanju raznih prošelj in pritžob je predsednik sporočil, da je finančni odbor predložil svoje poročilo o proračunu za leto 1933-34. Skupščina je sklenila, da se na prihodnji seji, ki bo v ponedeljek popoldne ob 16. prične razprava o proračunu. Seja je bila nato zaključena.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Vremensko poročilo JZSS

Koča pri Tamarju v Planici. Temperatura —1°, 70 cm snega, jasno, smuka dobra, veter sever, okalnicna uporabna, izgledi za nedeljo dobri.

Kranjska gora. Temperatura +1°, barometer pada, visoka megla, južno, 5—80 cm snega.

Bled. Temperatura +1°, zelo oblačno, mirno, led hrupav, 5 cm snega.

Bohinj. Temperatura +8°, oblačno, snega 5—10 cm.

Monja planina. Oblačno, sredi 70 cm.

Mrazi studence deloma megla, 35 cm snega.

Katastrofalen potres v Kaliforniji

Potres je razdeljal vso južno Kalifornijo — Največji petrolejski vrelci sveta v plamenih — Na tisoče mrtvih in ranjenih

Los Angeles, 11. marca. Južno Kalifornijo je včeraj zadela huda potresna katastrofa, koje obseg se za enkrat še ne da ugotoviti. Včeraj okrog 6. zjutraj je nastal v Santiagu in Venzuri hud potres, ki je trajal več ur. Do polnoči je sledilo še osem hudih potresnih sunkov. Po prvih vesteh je bilo pri tem 500 ljudi ubitih, 3000 pa ranjenih. S potresnim ozemljem so prekinjene vse telefonske in brzojavne zveze.

Newyork, 11. marca. Po poročilih iz Los Angelesa je povzročil včerajšnji potres v vsej Južni Kaliforniji ogromno škodo ter zahteval tudi na tisoče človeških žrtv. V Los Angelesu se je porušilo več stavb, pri čemer so bili trije ubiti, nad 500 pa ranjenih, med njimi mnogo hudo. V Longbeachtu, 20 km od Los Angelesa, je izgubilo življenje 500 ljudi. V Santa Ana in v San Franciscu je mnogo ranjenih. Številni mrtvih še ni znano, ker še niso utegnili razkopati razvalin porušeni hiš. Povsod vlada največja panika in ljudje so zbežali iz mest in bivajo na prostem.

Po zadnjih vesteh je Signal Hill, kjer so največji petrolejski vrelci na svetu, ves v plamenih. Po še nepotrjenih vesteh gore vsi vrelci in sodijo, da je prišlo do požara vsled notranje erupcije. Nad 2000 mornarjev in vojakov je bilo

poslanih na pomoč. V potresno ozemlje je odpotovalo tudi 500 zdravnikov, da prožijo ranjenecem prvo pomoč. Železniški promet je v vsem potresnem ozemlju ustavljen, ker se je porušilo mnogo mostov in nasipov.

Veliko škodo je povzročil potres tudi v filmskem mestu Hollywood, več stavb se je porušilo, okrog 50 ljudi je ubitih, nad sto pa ranjenih. Iz Wilmingtona, ki je oddaljen nad 50 km, se vidi odsev velikanskega požara v Longbeachtu in Signal Hillu.

Washington, 11. marca. Vlada je po prvih vesteh o katastrofalnem potresu v Kaliforniji sklenila poslati na pomoč vojaške oddelke z letali in sanitetnim materijalom.

Washington, 11. marca. AA. Predsednik Roosevelt je odredil, naj vsa vojska in mornarica pomaga civilnemu prebivalstvu. V Long Beachu je proglašen preki sod. Po mestu kroži 10.000 mornarjev, da obdružijo in preprečijo plenjenje. Prebivalci so pobili noč na prostem med razvalinami svojih hiš in stanovanj. Bolnice v Los Angelesu so prenapolnjene ranjencev. Dozaj so odkopali v Long Beachu 65 mrtvih. V Los Angelesu pa 12. Ranjencev je na tisoče. Potresomerni zavod v Pasadena smatra, da je središče potresa bilo nekje v Tihem oceanu, najbrž v neposredni bližini pristanišča v Newportu.

Lekarnar J. Mayr umrl

Ljubljana, 11. marca.

Danes dopoldne je umrl po dolgi in mučni bolezni v starosti 71 let lekarnar g. Josip Mayr, znana in markantna osebnost Ljubljane. Pokojni je bil Ljubljančan iz znane Mayrjeve rodbine v Kranju. Ze njegov ded je bil lekarnar in je lekarna prehajala od očeta na sina iz roda v rod. Pokojni Josip Mayr je prevzel leta 1893 lekarno po svojem očetu. Bila je to znana lekarna pri »Zlatem jelen«, ki je bila takrat še v starem poslopiju, ko pa je bila zgrajena na vogalu Sv. Petra ceste in Šentpeterskim nasipom nova vogalna palača, je Josip Mayr v njej uredil moderno lekarno, ki je danes last njegovega svaka g. Riharda Sušnika. Pokojni se je pečal tudi s stavbno tehniko, sam je napravil načrte za svojo hišo na Aleksandrovi cesti 10 in še za druge stavbe. Bil je znan kot dober tovarnik in prijatelj siromakov, 12 let je bil tudi načelnik gremija lekarnarjev.

Za njim žalujeta dve sestri ter brat Viljem, ki živi v Zagrebu. Pogreb bo v ponedeljek ob 16. iz hiše žalosti Aleksandrova cesta 10 k Sv. Križu. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalim pa naše iskreno sožalje.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE

Curih, 11. marca. Pariz 20.36, London 18.0250, New York dolar Canada 432.50, Bruselj 72.40, Milan 26.35, Madrid 43.75, Amsterdam 208.15, Berlin 122.80, Dunaj 72.91—57.90, Sofija 3.70, Praga 15.33, Varšava 58, Bukarešta 3.08.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Lahkomiselno drvim v pogubo

Zanimivo predavanje g. Puharja o pravni uredbi sodne skrbitve nad zapravljivci

Ljubljana, 11. marca.

Dejstva govora, ni treba moralne pridige. V premisliki prinašamo samo v glavnem nekaj misli iz najbolj aktualnega predavanja teh dni, ki je bilo snoči v dvorani OUZD pod okriljem društva »Treznost«. Udeležba je bila zopet slaba, česar pa nihče ne more pripisati na račun društva; vzroki so pač drugi, vzroki so v našem tipičnem narodnostnem značaju. Predsednik društva g. Horvat je pozdravil prisotne, nakar je v nagovoru ovrget neko javno kritiko, da društvo ni dovolj agilno ter da ne vzgaja predvsem mladine v treznostnem duhu. Društvo prireja že vso zimsko sezono, na katerih se zbirajo funkcionarji šolskih treznostnih organizacij, »skok« svezave treznosti mladih. Delavci za dobro stvar je malo, zato se pa trudijo ti tem bolj. Vabljeni so vsi, da so delujejo ter pristopijo v krog tega potrebnega društva.

Predavatelj g. L. Puhar, uradnik Higijenskega zavoda, je predčital izbrano in povsem stvarno predavanje glede pravne uredbe sodne skrbitve nad zapravljivci. Predavanje je sestavljeno na podlagi zapiskov dr. Fr. Mihčinskega.

Po našem drž. zakoniku se proglasi za zapravljivca, kdor nepremišljeno trati svojo imovino ali tira svoje v bedo z lahkomiselnimi kupcijskimi posli, z najmanjšim posojilj. p. O pijanosti kot zapravljivci pa zakonik molči. Toda pri nas so zapravljivci istovestni s pijanci, Slovenci ne zna drugače zapravljati denarja kot s pijančevanjem. V ljubljanskem sodnem okraju je 113 sodno proglašanih zapravljivcev, ki so vsi pijanci, razen enega, ki je babek. V vsaj banovini je 330 takšnih zapravljivcev.

Predavatelj je podal izbrano sliko o zapravljivcih-pijancih; nazorno in strahotno sliko njihovega propada je prikazal, propada alkoholikov, ki vlečejo za seboj v pogubo svoje družine, ki rode degenerirane otroke, ki polnijo kaznilnice, blaznice in bolnice, ki uničujejo narodno gospodarstvo ter izpodkopljeva temelje naroda. Zapravljivci-pijanci se končno vdajo pitju najškodljivejših opojnin. Akti celo govore, da si nekateri izgovarjajo za »koto«, ko izročajo posest, mesto mleka žganja. Po četrtr litra vsak dan... O nekem zapravljivcu je dokazano, da je zapil v enem mesecu 10.000 Din. Sredstva za pijančevanje si oskrbe zapravljivci kot vedo in znajo. Ko odrče krmarjeva kreda, si česče preskrbe kredit pri gostoljubnih prijateljih. Na redne zadolžnice pri notarju; vsota je finansirana, v zadolžnici je višja kot v resnici. Poleg tega zapravljivci tudi prodajajo vse, kar se da prodati. Ženske pijanke niso v tem pogledu nič boljše. Neka vdova, ki je bila včasih precej premožna, je zapila vse, da se je oblačila ponoči v vrečo, ko si je prala ostanek čunja. Še hušja zapravljivka je pa bila ona, ki je prodala svojo kito las za steklenico »zelenega«. Zapravljivci prodajajo pijani vse, kar imajo. Kréma je njihova borza. Krasne smreke prodajajo po 10 Din, velik travnik je oddal eden v najem za 5 let za 100 Din itd.

„Krka“ stopa v drugo leto

Ob zaključku prvega plodonosnega leta je priredila snoči prsrčen večer

Ljubljana, 11. marca. Danes je poteklo leto dni, odkar je bilo v naši sredi brez velikega pompa in propagande ustanovljeno dolensko društvo »Krka«. Mnogi so takrat dvomljivo majali z glavami, češ, kaj pa hočejo prav za prav ti Dolenci v Ljubljani? »Krka« je med onimi redkimi družabnimi društvi v Ljubljani, ki so si že od svojih ustanovitvi začrtali dolobne smerne in jih tudi dosledno izvajala. Vsa »Krka« veber je s številno udeležbo članov in odličnih gostov dokazal, kako je Ljubljana potrebovala tako društvo in kako je društven program bil posrečen, vedno prilagojen času, željam in potrebam članstva.

Na snočnjem večeru je bila udeležba izredno številna. Za zadnji večer svojega starega delavnega leta je »Krka« pripravila pester družabni program. Med obiskovalci smo opazili župana g. dr. Puca, zastopnika divizionarja kapitana g. Stanojeviča s soprogom, ravnatelja Zveze za tujski promet g. Pintarja, ravnatelja banovinskega Tujsko-porometnega sveta g. dr. Stena, deputacijo »Sobe«, Klub dolenskih visokošolcev, ki se je tega večera udeležil korporativno s predsednikom g. Ipavcem, in zastopnike tiska.

Po urvodnih besedah vedno delavnega društvenega predsednika g. Rostana je povzel besedo agilni društveni tajnik g. Bilobevšek in v kratkih besedah predčital podoben dosedanjega društvenega dela. S snočnim večerom je bilo 27 prireditvev, od katerih 19 izrazito propagandnih za Dolence. Imena predavateljev Jakca, dr. J. Rusa, ing. Strajnarja, pesnika Jarca, Zorca, Westra, Waschettova, dr. Steleta, podžupana Jarca, dr. Slodnjaka, dr. Gradnika in Kozaka so najboljše dokaz, kako visoke vrednosti so bili ti večeri. Ako dodamo še odkrite Pogljuje spominske plošče, umetniško razstavo slovenske pokrajine in Slovca v Japonskem paviljonu in dan lepe knjige, smo tako vsaj v glavnih potezih podali to res obsežno, doslej izvedeno delo. Tudi za bodoče leto je zasnovano mnogo kulturnih in drugih večerov, omeniti pa moramo še nov odtok »Klub Ivana Zornana« (imenovanega po zastopniku ameriških Slovencev pesniku Ivanu Zornanu), kateremu bošta načelovali g. Jakac in g. Lovševca.

Navzoči so z navdušenjem pohvalili del društvenega odbora, pa je g. Jakac prišel vrtil svoj film s motivi okolice Novega mesta in gradovi, o katerih smo svo-

Uradni spisi govore o posameznih primerih, da so zapravljivci pogladi po grlu krasna posestva; n. pr. v enem primeru se je spremenilo nad pol milijona vredno posestvo v alkoholne pijače. Zapravljivci se je končno lotila božjast in prepustil je družbi 7 nepreskrbljenih otrok. V drugem primeru sta zakonca zapravila posestvo, ki je obsegalo skoraj vso vas.

Predavatelj je govoril podrobno o posledicah takšnega brezumnega zapravljanja; lahko si mislimo, kako strašno so te posledice. Ko je opisal, kako se ponašajo zapravljivci pod skrbstvom, je prešel na vprašanje, ali se zapravljivci poboljšajo pod nadzorstvom. Izmed 115 zapravljivcev ljubljanskega sodnega okoliša jih je bilo oproščenih nadzorstva samo 11 zaradi poboljšanja. Češče se pa tudi zavzemajo odločujoči za nepoboljšane pijančke iz posebnih razlogov. V neki občini so odločili, da bi hoteli rešiti zapravljivca izpod kuratele, da bi poceni kupili njegovo posestvo. Naše ljudstvo rado verjame, da se alkoholik lahko spreobrne. Nekateri mešajo pijanecem v pijačo skrivaj celo strup, pa da bi se pivcu zagabila pijača. Fante, ki so vdani prijančevanju, ženijo, češ, da se bodo v zakonu spreobrnil. Toda vse to navadno nič ne pomaga.

Predavatelj smatra, da se alkoholikom lahko pomaga le z zdravljenjem v posebnih sanatorijih, kakršne imajo v inozemstvu, v katerih so dosegli že mnogo lepših uspehov. Pred leti je bila tudi pri nas sprožena misel, da bi bilo treba zgraditi zdravilišče za alkoholike. Potem je vse zapalo; za resna vprašanja pri nas ni razumevanja.

Na podlagi izvajanj je predavatelj zaključil, kaj bi bilo treba storiti in rešiti. Pijančevanje se pri nas strahovito širi; po pijanosti se širi čedalje bolj degeneracija. Pijanci se vdaajo najbolj žganju. Pijančevanje pomeni ogromno škodo in veliko nevarnost v narodno-gospodarskem, zdravstvenem, družinskem in družbenem pogledu. Širjenje pijančevanja je treba začeti čim prej smoteno preprečevati. Navajanje otrok uživanja alkoholnih pijač naj se zabrani, ljudstvo je pa treba vzgajati k treznosti in zmernosti. V naši banovini se naj ustanovi čim prej azil za alkoholike. In Narodna skupščina naj sprejme strog samostojen zakon zoper pijančevanje.

Predavatelj je še omenil, da je v dvanajstih kaznilnicah naše države zaprtih 7000 ljudi, izmed teh jih odpade na moško kaznilnico v Mariboru 500 in na žensko v Begunjah okrog 60. Izmed 219 l. 1926. v Mariboru zaprtih jih je izvršilo zločine v pijanosti 83. Kaznilnice in umobolnice so prenapolnjene in v naši banovini je okrog 5000 degeneriranih otrok — zaradi staršev alkoholikov. To so strašne številke; kdor misli na našo bodočnost, se mora zamisliti nad njimi. Zdi se pa, da lahkomiselno silimo v propast.

Po predavanju, ki je napravilo silen vtis na poslušalce, je predsednik g. Horvat med drugim dejal, da je tudi nujno potrebna naredba, da so dolgovci za alkoholne pijače neizterljivi.

Zvočni kino IDEAL

DANES PREMIERA!

6 izvirnih komikov v sijajni vesolotri

Ženitni posredovalec

Siegfried Arno, Kurt Vespermann, Ralph Arthur Roberti, Dina Gralla, Adele Sandrock, Lucie Engliš

Velevkomitni prizori! Duhoviti zapletljaji!

V predporedu Ufin kulturni film »V afriških pragozdovih« in zvočni tehnik

Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri, jutri (v nedeljo) ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

Prvi kuharski tečaj Zadruga gostilničarjev

Snoči je bil v Gostilničarskem domu na Privozu z intimno svečanostjo

Ljubljana, 11. marca.

V Gostilničarskem domu na Privozu je bila snoči sbrana mala družba, namreč prav prijetna družba, ker je imela težko nalogo pokusiti vse dobroto, ki so se jih naučile gojenke in gojenci. I. kuharskega tečaja Zadruga gostilničarjev. Rasen 12 vsestransko fletnih hčera naših najodličnejših gostilničarskih strokovnjakov in dveh njihovih sinov, ki je bil med njimi tudi ruski princ s Posavja, je bil pri pestro obloženi mizi tudi zastopnik banske uprave, referent dr. Sink, tajnik ZTOI dr. Koca, predsednik zadruga Kavčič in njegov namestnik Krapež z odborniki zadruga, vodil je pa to okusno maturo dobrodušni očka Jan Fiala, naš znameniti strokovnjak v kulinaricnih zadevah in vodja zadruga šole. Z graciozno mladostjo so stregle bele kandidatnje, zato pa ni čuda, da se je strogi izpit tako imenitno končal. Umetnina za umetnino, druga okusnejša od druge, je prihajala na mizo in imenitno je bilo, da je vzhitni šahovski protektor Tonec z zanosom klasificiral: To je avsgcajhn!

Zadovoljni načelnik Kavčič je pozdravil zastopnike oblasti in tudi zastopnika mestne občine ter novinarje, nato nam je razložil, da je tečaj, ki ima za njegove uspehe največje zasluge šef Fiala, trajal 3 mesece in da je vendar uspeh aktiven, čeprav ga je zadruga priredila v najslabšem času, ko je vezana na podpore, kar sama ne zmo-

re stroškov za tako drag tečaj. Ko se je govornik zahvalil oblastim za podpore, se je moral narahlo pritožiti, da je med člani premalo slege in razumevanja za napredek, saj je vendar na Dunaju vsakdo srečen, kdor more svojo hčer spraviti v tako koristno šolo.

Zastopnik banske uprave, referent Sink je pohvalil prireditelje tečaja, poudarjajoč, da je bistvo in garancija uspeha tujskega prometa kvaliteta jedil in pijače ter priklupna postrežba. Opravičujoč bolnega načelnika dr. Marna je govornik odkritosrčno čestital in poželil ponovnih uspehov, ki so pod vodstvom prvotnega šefa Fiale zjamčeni.

Skromno se je branil vodja tečaja Fiala pohvale in povdarjal, kako velike zasluge za uspeh ima bančni ravnatelj v p. Ciril Dolenc, ta znani naš finančni strokovnjak, ki se je z vso vno žrtvoval za tečaj. Res sta se oba gospoda do skrajnosti žrtvovala za naš gostilničarski naraščaj, saj sta sama vsak dan od 7. zjutraj pa do poznega večera poučevala praktično kuhanje, kalkulacijo, knjigovodstvo, kletarstvo, gostilničarsko zdravoznanstvo, načela tujskega prometa in nauk o serviranju ter sploh vse, kar je treba modernemu gostilničarju. Končno je prijazni podnačelnik dejal »živili« in šil smo, nad vse zadovoljni z edino željo, da bi nam ljubke gojenke kaj kmalu postregle kot — gospodinjje.

Sport

Fuzija SK Svobode z ASK Primorjem

Snoči se je vršil v klubskih prostorih Delavske zbornice občni zbor SK Svobode glede fuzije z ASK Primorjem. Občni zbor je bil zelo dobro obvešan. Otvoril ga je predsednik g. Stanko, ki je takoj prešel na dnevni red ter utemeljil potrebo fuzije z ASK Primorjem. Poudarjal je, da je po njegovem mnenju koristno in tudi potrebno, združiti se pa bi omogočila tudi članstvu Svobode, ki je bilo zdaj navezano zgolj na nogomet, da se razširi in udeležuje tudi v drugih sekcijah, tako v lahki atletiki in plavanju, kar goji ASK Primorje.

O vsem tem je nastala daljša debata, končno je bilo pa sklenjeno, da se Svoboda pridruži ASK Primorju, ki prevzame njena aktiva in pasiva. Ime združenega kluba ostane za enkrat ASK Primorje, vendar se bo o tem še razpravljalo na izrednem občnem zboru ASK Primorja, ki se bo vršil 5. aprila. Člani Svobode bodo kooptirani v podsežne odbore, v sekcijske odbore ASK Primorja itd. Svoboda dobi tudi primerno zastopstvo v novem odboru.

Za fuzijo je glasovalo okrog štiri petine članstva, izjavo za vstop v novi klub so z izjemo dveh podpisali tudi vsi nogometaši, tako da bo Primorje znatno ojačilo svoje vrste, kar mu bo v bodočem leginem tekmovalju gotovo koristilo.

Alpski smučski tečaj SPD. V začetku aprila priredi SPD v Triglavskem pogorju 7-dnevni turnir smučski tečaj. Učni načrt in smisel tega tečaja je praktično vežbanje obratov in preskokov na strminah in pouk o rabi alpskega orožja, orientacija, prva pomoč ob smučskih nezgodah itd. Ta tečaj ni namenjen začetnikom smučarjem. Pogoj za udeležbo je vzdržnost in znanje zavore in loka. Predvsem je pa namen poleg ostalega, da udeleženci upoznajo Triglavsko pogorje — raj naših smučarjev po vsej njegovi prostranosti od Mojstrane do Bohinja. Smer izleta: Mojstrana—Krnja—Staničeva koča, izlet okrog RZ, Staničeva koča—Kredarica—Aleksandrova dom—Hribarica—Kanjavec—Vodnikov koča, Vodnikova koča—Jezerca prevala—planina v Lazu—Ovčarja—koča pri Triglavskih jezerih. Sedma jezera—Hribarica—Vratca—Kopica—Dedno polje, Sedma jezera, Sedma jezera—planina na Kraju—Lančevica—Bogatina—planina na Kraju, planina na Kraju—Govnač—pod Skrbino—planina Vogel odtod sestop k Zlatorogu oziroma Sv. Janezu ali pa se z ozirom na čas in sporazum tura nadaljuje pod Rodico na planino Polane—planina Olshek—Orožnova koča. Število udeležencev tečaja je omejeno. Podrobne informacije sledi v dnevnih oziroma v pisarni SPD.

ASK Primorje (lahkotletska sekcija). Jutri v nedeljo, dne 12. t. m. ob 10. redni cross-country trening na našem igrišču. Alecs, Fric, Lev, Kranj, Strakar, Hansi, Ogrin z opremo in točno. Trener.

M. K. »Ilirija«. XXI. redni letni občni zbor se vrši jutri v nedeljo 12. t. m. ob 8.30 uri dopoldne v dvorani hotela Štrkelj.

ZSK. Hermes (nogometna sekcija). Jutri ob 10. strogo obvezni trening med A in B moštvo zaradi tekm v Celju in Mariboru. Pozivajo se: Poženel, Pleš, Sernec, Kretič, Košenina, Glavič, Kos, Skrajnar, Barducki, Pjaki, Mokorel, Klančnik, Fluhar, Oblak, Ferjan, Hirkit, Prešern, Zore, Kovarčič, Simčič II, Erlih, Močnik, Primar, Zalokar, Brodnik, Sočan, Zdešar, Gašperlin, Kerpan, Lorbec in Škerjanc. Vsi morajo biti v garderobi na igrišču ob 9.30. Načelnik.

Ilirijanski težkoletci nastopijo danes ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu na Viču. Nastop je propagandnega značaja in ima namen posposliti to panogo sporta med našo mladino. Atleti nastopijo v rokoborbi, dvigvanju uteži in v boku. Čujemo, da ima SK Ilirija že prav dobre rokoborce, prvovrstne dvigače s sijajno tehniko in dobre boks-amaterje. Ena najlepših točk tega večera bo gotovo dvigvanje uteži, panoga, ki zahteva marljiv, večleten trening. Gledele bodo zavidljivi enoročni potezi, enoročni sunki, izvedeni z eleganco in v veliko tehnično popolnostjo. Dobro pripravljene so rokoborci, na račun bodo prišli tudi prijatelji boksa. Zoper boksa obstoja nerazpoloženje, ki nikakor ni upravičeno. Danes zvečer bomo imeli priliko videti, da je lepota tudi v tej panogi, če se jo goli smiselno in metodično pravilno. Pričakujemo, da bo to lep sportski večer.

12. obletnica

dr. Oražneve smrti

Ljubljana, 11. marca.

Danes je poteklo 12 let, odkar je izdihnil svojjo plamtečo dušo veliki nacionalist in mecen dr. Oražen. Gojenci njegovega doma v Wolfvoji ulici in na Zelenem hribu so se ga spominjali pri maši, nato so se pa zbrali v domu pred spomenikom svojega dobrotnika. Navzoči so bili tudi člani uprave gg. univ. prof. dr. Plečnik, univ. prof. dr. Lapajne in predsednik zdravniške zbornice dr. Mavrič Rus. V zanešenih besedah je predsednik g. prof. dr. Plečnik poudarjal zasluge velikega pokojnika za naš medicinski naraščaj in slavil moža, ki je vse žrtvoval za napredek našega naroda.

Obenem so se pa udeleženci intimne svečanosti spomnili čudnega naključja in nenavadne koincidence, ker od smrti ustanovitelja doma dr. Oražna ni nikdo umrl v domu, prav danes ob obletnici njegove smrti so pa položili na mrtvaški oder večletnega vestnega upravitelja doma, Jos. Miklavčiča. Le sluga na univerzi je bil ta skromni mož, vendar je pa tudi on v duhu plemenitega ustanovitelja doma vse žrtvoval v prid našega medicinskega naraščaja. Tudi njemu časten spomin!

Z Jesenic

Glavna skupščina jeseniške Sloge. V restavraciji pri Paari se je vršila te dni glavna skupščina železničarskega pevskega in izobraževalnega društva »Sloga«. Zborovanje je otvoril predsednik Franc Thuma s pozdravom na navzoče, zlasti toplo je pozdravil delegata ljubljanske »Sloge« g. Daneva in delegata centrale g. Repina. Iz blagajniškega poročila g. Perčiča je posneli, da je imeko društvo 7762 Din dohodkov in 1028 Din izdatkov. Tajnik Ivan Krek je povedal, da šteje društvo 106 članov, med letom je imelo več uspešnih prireditvev. Za predsednika je bil zopet izvoljen g. Thuma, v odbor pa večina starih preizkušenih delavcev.

Nagrobni spomenik ponesrečenemu Stanku Naradu. Lani 28. avgusta se je na Možakliji smrtno ponesrečil akademik Stanko Narad. V spomin na pokojnega tovariša je sklenil akademski krožek na Jesenicah, da mu postavi lep nagrobni spomenik iz žive skale jeseniškega mramorja s pokojnikovim reliefom. Model za odlitve reliefa je v mavcu napravil Lojze Višnar z Jesenic, ravnateljstvo KID je pa dovolilo, da v tovarni odlitje model v bronu. Relief je zelo dobro uspel. Nagrobni spomenik bo v kratkem postavljen. Akademski krožek izreka zahvalo vsem, ki so podprli plemenito akcijo.

Iz Novega mesta

Velezanimivo predavanje se nam obeta za nocojšnji večer v telovadnici osnovne šole na Seldiovi cesti. Novomeški rojak, ljubljanski podžupan g. profesor Evgen Jarc, bo na prošnjo županstva predaval o Novem mestu, njegovih prebivalcih in življenju v dolenski metropoli v zadnji polovici preteklega stoletja. Predavanje bo pojasnjeval s sklopičnimi slikami. Gospod podžupan je imel isto predavanje že v ljubljanskem društvu »Krka« ter žel zanj splošno priznanje.

Abrahama je srečal te dni po vsej Dolenski znani tukajšnji trgovec in agilni društveni delavec g. Josip Kob. Mnogobrojni čestitkam se pridružujemo tudi mi: Še na mnoga leta!

Masaryku se je oddolžil o priliki njegovega visokega jubileja tudi novomeški Sokol. V slavnostno okrašenem izloženem oknu tvrde Medic na Trgu kraljeviča Petra je bila razstavljena njegova slika, v sredo zvečer pa se je v toplih besedah spomnil odličnega jubilara načelnik prosvetnega oddelka novomeškega Sokola g. prof. Stefan Jarc pred sklopičnimi predavanjem učitelja Viktorja Pirnata v veliki dvorani Sokolskega doma.

Lutkovno gledališče vprizori danes popoldne in jutri dopoldne v mali dvorani Sokolskega doma carobno igrro »Gašperček-carovnik«.

Kegliška tekma med lokalnima kluboma »Planka« in »KCK« (Cviček) na Murnovem keglišču na Bregu je izpadla v korist prve. Kegliški sport se pri nas kaj bujno razvija in nam obeta prvovrstne mo-

či. Na revančni tekmi pričakujemo še boljše rezultate.

Kmetijska šola na Grnu preureja svoj veliki sadovnjak ob Trdinovi cesti. Iztrebila je nekaj gošdnega drevja in pridobila več prostora za sadno drevje. Istočasno je ogradila vzdolž ceste na notranji strani svoj vrt, da zavaruje živo mejo pred živino.

Nehvaležnost je plačilo sveta. Pri posestniku Brulcu v bližnji Smolenji vasi je prenočevala neka starejša brezposelna ženska. Bosa je prišla zvečer k hiši. Zjutraj, ko je tukaj že davno zapustila gostoljubni krov, so opazili domači, da manjka par dobrih čevljev. Brulc je sedel na kolo in zasledoval žensko. Dohitel jo je v Struškem borštu, obuto v čevlje svoje žene. Če ni imela drugih čevljev v bisagi, je moral bosa dalje.

Beležnica

KOLENDAR

DANES: Sobota, 11. marca, katoličani: Herakli, Radoja, pravoslavni 26. februarja.

JUTRI: Nedelja, 12. marca, katoličani: Gregor I., pravoslavni 27. februarja.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Jaz podnevi — TI ponoči.

KINO IDEAL: Ženitni posredovalec.

KINO DVOR: Sedem orlov.

ZKD: »Dežela smehljaja« ob 14.15 v kinu Matici.

KINO SISKI: Človek z neba.

V. ZABAVNI VEČER konservatoristov ob 20. v Kazini.

VALČKOV VEČER ob 20. v vseh prostorih na Taboru.

DRUŠTVO »SOCA«: Predavanje prof. dr. Milko Kosa ob 20.30 v salonu pri Levu.

SENTJAKOBSKO PEVSKO DRUŠTVO: Občni zbor ob 20. v gostilni Marenče na Dolenski cesti.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Ne-

dožni lahkoživec« ob 20.15.

JRKD za kolodvorski okraj: Občni zbor ob 20. v hotelu Štrkelj.

ČESKOSLOVENSKA OBEC: Predavanje dr. Mihaelka ob 20.15 v restavraciji Zvezda.

PEREDITVE V NEDELJO

KINO MATICA: Jaz podnevi — TI ponoči.

KINO IDEAL: Ženitni posredovalec.

KINO DVOR: Sedem orlov.

ZKD: »Dežela smehljaja« ob 11. dopoldne v kinu Matici.

KINO SISKI: Človek z neba.

MK ILIRIJA: XXI. jubilejni redni občni zbor ob 8.30 v dvorani hotela Štrkelj.

JUGOSLOVENSKE LUTKARSKI SAVEZ: Letna skupščina ob 9. v ZKD.

HUBADOVA ŽUPA JPS: Redna letna skupščina ob 10. v Glasbeni Matici.

KONCERT HUBADOVE ŽUPE JPS ob 15. v dvorani hotela Union.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Ne-

dožni lahkoživec« ob 20.15.

NARODNA CITALNICA v Spodnji šiški:

Občni zbor ob 9. v svojem prostoru na Celovski cesti.

OTVORITEV RAZSTAVE del M. Jame v Jakopičevem paviljonu.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE na Taboru: »Kralj Erkolina« ob 15.30.

SPORT

CONCORDIA: ASK PRIMORJE ob 15.30 na igrišču Primorja.

DEŽURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Sušnik, Marijin trg 5. in Kuralt, Gospodsvetska cesta 10.

Izpod sita

in rešeta

Ljudje imajo čudne predsode. Pomislite, zdaj zopet nekaterim ne gre v glavo, da bo na rotovžu razstavljen okostnjak. Zopet afont našemu legendarnemu napredku! Kdor more, pa naj pojasi ljudem, kaj in kakšno so umetnostni vidiki, ki zahtevajo, da se razstavi okostnjak v častiljivi mestni hiši, naj jim razloži, kakšne so smerne napredka, ki diktrajo, da postane rotovž muzej za neprepirane mumijske, ki jih bomo razkazovali ob slovenskih prilikah s posebnim ponosom tukaj in drugim imenitnim gostom! Da, čudne predsode imajo nekateri ljudje, ki so začeli zdaj za menjavati magistral z muzejem in s pokopališčem.

Kajne, skrajno nesodobni nazori so pa tisti ljudi, ki smatrajo, da je človek vreden vsaj toliko spoštovanja tudi po smrti, najsi je Malajec ali Emončan in če ne služijo njegovi ostanke v znanstvene namene, da ga ne razstavljamo kot fosilji. Ti ljudje se zgražajo ob misli, kaj bi bilo, če bi začeli voziti okostjake s pokopališča Sv. Krištofa na magistrat, ko jih bodo izkopali zaradi preureditve pokopališča. Zalostna majka takšni umetnosti, odnosno spoštovanju do stare umetnosti, ki se manifestira v razstavljanju okostnjakov!

Izbiite jim vendar te strašne predsode iz glav s kakim predavanjem ali uradnim poročilom!

Sokol

Sokolsko društvo Ljubljana IV priredi jutri v nedeljo ob pol 4. uri popoldne v dvorani brata Ivana Ogrina na Laverici igro »Kakršne gospod, tak sluga«. Avto, bus pelje izpred Česnovarja ob pol 3. uri popoldne. Zdravo!

Jožetov semenj priredi Sokol na Viču prihodnjo soboto v Sokolskem domu s izbranim in zelo pestrim sporedom, nakar opozarjamo vse prijatelje viskega Sokola. 159/n

Ustanovni občni zbor sokolske čete v Kozarjah bo jutri popoldne ob pol 4. v gostilni g. Kušarja (pri Dolgem mostu) v Kozarjah. Vabimo vse zavedne Kozarčane, da se polnoštevilno udeležijo občnega zbora in pristopijo k sokolski četi. 159/n

</

Naši denarni zavodi in zavarovalnice

Nazadovanje števila zavarovanih bančnih uslužbencev po podatkih OUZD

Ljubljana, 11. marca.

Ko čitamo zgodovino politične ekonomije, vidimo, da je vsaka doba imela svojo gospodarsko bolezen. Bili so časi, ko so hoteli ljudje od samih tulipanov obogateti; bili so zopet časi, ko so hoteli ljudje ustvariti blagostanje človeštva s samimi krediti ali dolgotrajno. Povojna gospodarska manija so bile banke. Vse je hotelo od samega zamenjavanja denarja in raznih bančnih spekulacij živeti in obogatiti. Zadnja leta, ko je bankarstvo že pešalo, se je pojavila zavarovalna manija. Na vseh koncih in krajih ustanavljajo najrazličnejši strokovnjaki vse mogoče tipe zavarovalnic. Posebno priljubljene sisteme zavarovanja so oni, ki ne zahtevajo dolžniške glavnice ali kakšnega dru-

mu denarstvu in gospodarstvu vobče le v prid, če bomo znala izkušnje pravilno izrabiti. Zaupanje v denarne zavode se že vrača in se bo v polni meri vrnilo, ko dobe ljudje zagotovilo, da se bo z denarjem smotraneje in previdneje gospodarilo.

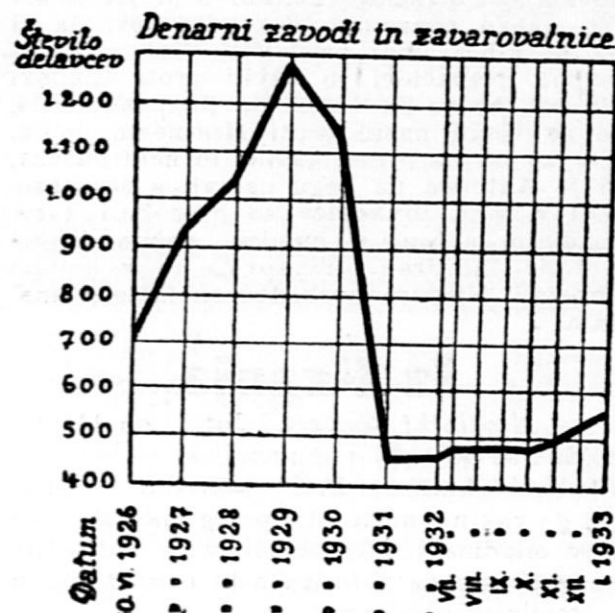
Neko sliko o razvoju naših denarnih zavodov in zavarovalnic dobimo iz podatkov o številu pri OUZD v Ljubljani zavarovanih uslužbencev. Slika seveda ni popolnoma precizna, ker je pretežna večina bančnih in drugih uslužbencev zavarovana pri Trgovskem banki in v podpornem društvu v Ljubljani. Vendar nam dajejo tudi podatki OUZD kolikor toliko pravilno tolačenje gospodarstva.

Število pri OUZD

Datum zavarovanih uslužbencev	Število
30. VI. 1926	707
" " 1927	935
" " 1928	1.044
" " 1929	1.285
" " 1930	1.129
" " 1931	459
" " 1932	465
VII. " "	480
VIII. " "	480
IX. " "	482
X. " "	478
XI. " "	491
XII. " "	528
I. 1933	554

Rapidnemu naraščanju do srede leta 1929 je sledilo še bolj rapidno padanje. Značilno je dejstvo, da je začelo bankarstvo padati že sredi leta 1929 t. j. istočasno s trgovino, dastravno se je prava gospodarska kriza pojavila šele sredi leta 1930. Padanje bankarstva je pa tudi preje prenehalo, kot pri ostalih panogah gospodarskega življenja. Naraščanje proti koncu leta 1932 moramo pripisovati napredovanju zavarovanja.

Od vseh pridobitnih vrst je bankarstvo doživelo največji padec. Od 1285 zavarovancev sredi leta 1929 jih je bilo sredi leta 1932 samo še 465. Padec znaša torej 820 oseb ali 63%.

goga podobnega jamstva. Tako zavarovanje lahko vsak ustanavlja, ker ni potrebno v ta namen nobenega denarja. Pri njih ni mogoče ničesar izgubiti, ampak samo zaslužiti. To velja seveda samo za ustanovitelje, nikakor pa ne za zavarovance.

Takim gospodarskim manijam sledi vedno iztuzenje, včasih preje, včasih kasneje. S krizo nekaterih naših bank je prišlo iztuzenje na obeh straneh, kar bo naše-

Narava sama skrbi za reveže

Reveži si skušajo pomagati s prodajanjem pomladnega cvetja po mestu

Ljubljana, 11. marca.

Ne mislimo na hrpo in podobne modre ukrepe matere narave, po katerih se ljudje zadnje čase selijo tja, kjer ni muh. Nasprotno, narava nas sili vse živeti, vzorno skrbti za vse svoje otroke ter tudi za ljudi, da se kljub vsemu veselimo življenja, da se redimo kljub stradanju in da se kar potapljamo v edinozveličavem optimizmu. Vse je tako dobro in prav, da se ljudje res ne morejo niti pritoževati.

Zadnje čase je Ljubljana kar poplavljalna s pomladnim cvetjem, ki ga prinašajo okoličani. Na slehernem koraku v bližini živilske trga in na njem se iztegujejo napoli boječe, napoli proseče roke otrok z zvonceki in telohom. Otroci so po večini slabo oblečeni, vsi so blatni od dolge poti, ki so jo prehodili zgodaj jutraj do Ljubljane, in najbrž so tudi lačni. Bledi so in nekateri drgetajo, kot da imajo mrzlico. Ne vidimo letos prvič otrok s cvetjem v Ljubljani, pač pa jih je letos mnogo več. In kaj zato? Ali je treba morda zaradi tega pobrenkati na sentimentalni način kaj o socialnem vprašanju? Ne, nič drugega ni treba reči, kot da je narava izredno dobra mati. Zdar, ko se ne zore jagode in črešnje, je narava posla zemljo s prelestim cvetjem — ne morda samo za okras, temveč zgolj iz dobrotljivosti. Samo poseči je treba po tem pomladnem blagoslovu in že je dvignjen kapital, ki se tako plodonosno rentira v Ljubljani.

Ali še naj opisuemo, kako se ljudje trgajo za to cvetje ter kako bogate prodajal-

ci? Te kupčijske abecede ne more marsikdo razumeti. Kvečjemu morda kdo pomisli, da kupčija s cvetjem imenitno cvete, ker so se prodajalci tako naglo pomnožili. Da, narava tako skrbno reže kruh svojim otrokom. V tem pogledu se naj skrijejo vse pomožne akcije ter sploh dobrodelnost. Dobrota narave odtehta vse to.

V mestu je precej ljudi, ki so tudi prepuščeni v oskrbo materi naravi. Včasih sicer ujamejo kakšen dinarček zaslužka, kar jim pa seveda ne pomaga mnogo, če so bolj nerodni pri beračenju in prosjačenju pri pomožnih odborih. Nekateri so pa celo tako »ponosni«, da ne prosijo in ne krajejo. Res se gode dandanes še vedno čudeži, ne le v Lurdu, temveč tudi v Ljubljani; pomislite samo, da mnogo ljudi živi brez dela, podpor in kraje — seveda tudi brez rent. Težko si je tolačiti to umetnost življenja. Skromen prispevek k rešitvi uganke naj služi to:

V Ljubljani imamo kljub vsemu vele-mestnemu značaju in sijaju mesta še precej tnat. Se nešteto plotov imamo, za katerimi bohotno rasejo koprive. Toda ne le koprive; čim je skopnel sneg, so se pojavile za plotovi in na tratah benizve — ženske, ki jih ne poznajo niti v socialnopolitičnih uradih. Nič skrivnostnega ni na tem: ženske nabirajo regrat, ta nebeški dar matere narave, ki ni še obdavljen in ne strogo zaščiten z firmo zasebne lastnine in ki ga ni treba niti kuhati (zabela je pa itak postranska stvar). In ljudje se skrivaj debele z regnatom. Ali ni to greh?!

V Halozah je pa tako

Sv. Barbara, 10. marca.

Za našo lepo pokrajino marsikdo ne ve in, verjemite nam, ne po naši krivdi. Smo takorekč bogo za hrbotom, od Slov. goric, ki so bolj znane po svojem vinu, smo pa odrezani z Dravo. Vročekrvni nismo posebno, da bi si delali s pretepi reklamo, kar se pa nam, bogme, otepa.

Ni nam posebno za šale. Navezani smo samo na vinogradništvo, ki nas je pred vojno še nekoliko redilo. Tedaj smo prodajali vina na Zg. Stajersko in tudi na Dunaj. Kupci so prihajali stalno vsako leto po Martinu k nam ter smo navadno do novega leta prodali skoraj vse vino. Slovenski kraji pa nas niso poznali tedaj in ne zdaj. Nekatera vina iz drugih krajev imajo star sloves, kar celo več zaleže kot kvaliteta sama na sebi. Mi pa nismo prodajali svojih vin v domače kraje, da bi utrdili sloves halo-zah. Pozneje so sicer hodili k nam nekaj časa Savinjančani, dokler je bila boljša kupčija s hmeljem. Zdar pa ni od nikoder kupca. Redki, ki so bili tako srečni, da so prodali vino, tudi ne morejo biti zadovoljni, saj so ga prodali najdražje po 1.25 Din liter. Nekateri kupci cenijo naše vino po dinarju liter. Prepričate se lahko, če proučite cenike vin v gostilnah v naših naj-večjih krajih, v Ljubljani, Mariboru in Celju, da je halozah uvrščen na zadnjem mestu ter najcenejši. Prepričan sem, da halo-zah ni najslabše vino, pač pa je premalo znano. Z dobro reklamo bi se sloves halo-zah naglo dvignil.

Nikar ne mislite, da ste takšni strokov-

njaki za pokašanje vina in da je naša reklama nerealna! Baš iz Ljubljane je bil pri nas vinski kupec, ki je zahteval v naši priznani gostilni najboljšo kapljico. In gostilničar mu je res postregel z izvrstnim vinom. Da bi videli gostov nakramenjen obraz, ko je napravil krepek požirek! Toda gostilničar ne bode neumen, je postregel gostu še s starihim cinkijem hruškovcem. Gost je pokusil, strokovnjaško pomlaskal z jezikom ter dejal, da le to že malo boljše.

Vabimo vas v lepe Haloze po vino, radi vam gostoljubno postregli, in če si še niste povsem pokrvarili okusa z dalmatincem, boste z nami izredno zadovoljni!

Halozah.

Iz Trebnjega

Elektrifikacija Dolenjske. Banovinski svetnik sreza Novo mesto G. Josip Zupančič iz Trebnjega je na vlozno resolucijo v zadevi elektrifikacije Dolenjske prejel obvestilo banke uprave, ki pravi, da se bodo porabili krediti, predvideni v banovinskem proračunu za pospeševanje elektrifikacije, prvenstveno za elektrifikacijo Dolenjske. Istočasno je bila po predmetu obveščena tudi Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki se je za zadevo zelo zavzela in podprla stremenje Dolenjscev za ureditve tega že tako dolgo nameravanega elektrifikacijskega projekta.

Pristopajte k Jadranski Strazi. Kakor je bilo že javljeno, se je osnovalo v Trebnjem poverništvo Jadranske Straze. Pri osnovanju poverništva je učitelj G.

Viktor Pinaat obrazložil pomen in namen društva in je toplo priporočil čim večjo agdnost pri nabiranju članov. Poverjeništvo je prevzel šolski upravitelj v Trebnjem g. Zajec, ki sprejema članke in pripravlja za občni zbor. Pristopajte k Jadranski Strazi. — Oujavmo naše morje!

Strosmayerjeva prosiava se bo vršila jutri ob 15. uri popoldne v stari občni pisarni. Pri proslavi slavnostni govor, petje in deklamacije. Za članstvo Sokola udeležba obvezna, vabljeni pa tudi ostalo občinstvo. Zdravo!

Zvočni kino „Sokolski dom“

V Šiški (za mitnico). Tel. 33-87. Danes ob 18. in 20. uri, jutri ob 15. in 18. in 20. uri, v ponedeljek ob 20. uri

HARRY PIEL v pustolovskem filmu „ČLOVEK Z NEBA“

Borba plemenitega človeka proti zločincem. Pride! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Prislo! »NEPOZNANI GOST«

Danes premiera pikantne operete

Jaz podnevi - Ti ponoči

KATHE NAGY WILLY FRITSCH

Duhovita in humorja polna opereta o dveh mladih ljudeh, ki sta stanovala v isti sobi, ležala v isti postelji

eden po dnevi - drugi ponoči!

SLAGERJI IN GLASBA WERNER R. HEYMANN

Predprogram najnovejši Fox zvočni tehnik

Predstave danes ob 4, 1/8 in 1/10 zvečer — jutri v nedeljo ob 3, 5, 1/8 in 1/10 zvečer

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Bilanca Jenkovega plesnega turnirja

Uspešen nastop naših plesalcev — Slovenci na plesnem turnirju v Zagrebu

Ljubljana, 11. marca.

Med letošnjimi plesnimi prireditvami je plesna Jenkova turnirja za prvenstvo Slovenije, ki se je združil s prvenstvom plesnega desetletnega nemurnega dela na plesnem polju. Bila je to res elitna prireditev, zbral se je pa tudi ovet vseh plesalcev in plesalk, ki so deloma tekmovali, deloma pa kot »kritika« zased prav z zanimanjem sledili plesnim predstavam in bili strogi, morda še preostri sodniki. Turnir je v vsakem pogledu uspešno nad vse usodno. Prireditveni odbor zasluži vse priznanje.

Da ima Jenko mnogo prijateljev, je bilo jasno, menda pa sam ni pričakoval, da bo večer potekel tako toplo in prijetno zaradi desetletnega njegovega plesnega delovanja. Prišli so številni oni, ki jih je naučil tega ali onega plesa, mnogi pa so se raztreseni po vseh krajih države, z veseljem spominjajo prvih plesnih ur pri Jenku v Kazini. Ko so Jenku nazdravljali in mu poklanjali lepa darila številni zastopniki in ko se je Jenko, ginja nad vsem tem, zahvaljeval, je občinstvo spontano pozdravljalo jubilarja in mu želelo še dolgo dolgo let uspešnega udejstvovanja.

Letošnji turnir se je v marsičem razlikoval od predlanskega. Udeležba parov iz Zagreba, Celja in kombinirani pari iz raznih krajev, je dala turnirju res neko posebno obležje, vse je pričakovalo zanimivo »borbo«. Turnirski »kibicji«, ki imajo za seboj večino turnirjev v Ljubljani, so živahno ugibali, kdo bo odnesel pokal, ki je bil vabljivo razstavljen med šopki cvetja. Ko se je pojavil v dvorani Blechinger in ko so prišli gostje iz Zagreba, je bilo pričakovanje občinstva nekako na višku; neopazna, skromna, sta se pojavila večletna prvaka Sevnik-Stojkovičeva, vrhovno razsodišče se je zbralo, štirje sodniki so zavzeli svoja mesta na parketu — še par Jenkovih besed — in novinci so se zasukali.

Turnir se je začel... Novinci so pokazali kar zadovoljivo formo in mnogo dobre volje. Par, ki je zmagal, je prav zaslužno prešel v višjo skupino, kjer so tekmovali že izveščani turnirski pari. Iz vsake skupine so izšli trije v višjo, kar je zanimanje znatno stopnjevalo. V skupini parov je bila konkurenca prav huda, finalisti iz nižje skupine so se prav dobro uveljavili in konkurirali večkratnim turnirskim zmagovalcem. Pozornost sta vzbujala par Kukčeva-Ahčan, ki sta se povzpela na II. mesto, pred obema zagrebškima paroma. Blechinger bi lahko dosegel boljše mesto, kakor čujem, bo plesal v Zagrebu 28. t. m. z Elsbacherjevo, ki je znatno boljša partnerica.

Strelnska družina v Kamniku

Kamnik, 10. marca.

Ze pred šestimi leti se je ustanovila v Kamniku Strelnska družina, ki je pod predstvom kapetana g. Dragotina Čizmečka pričela s prav živahnim delovanjem. Radi premajhnega števila članstva pa je pozneje zaspala in šele zdaj se je spet pokazala potreba, da jo obnovimo. Takoj na prvi poziv se je prijavilo nad 40 članov, do običnega zbora, ki se je vršil v sredo zvečer, pa že 84. Zborovalce, ki so se zbrali v tako velikem številu in napolnili kavarniške in restavracijske prostore v Citalnici, je pozdravil župan g. Kratnar, ki je razložil namen in cilj Strelnske družine. G. Alfonz Skala je prebral pravila, ki so bila soglasno sprejeta, nakar se je prešlo k volitvam predsednika. Med tremi predlaganimi kandidati sta sreski načelnik g. Voušek in kapetan g. Čizmek odklonila kandidaturo, zato je bil soglasno izvoljen za predsednika župan g. Franc Kratnar. Za ostali odbor 9 članov je bilo vloženih 7 kandidatnih list, kar je bilo samo dokaz, da je bilo članstvu mnogo ležeče na tem, da sestavi delaven in zmožen odbor. Za listo ki jo je predlagal g. Aparnik, je glasovalo 46 članov, to je nad polovico. Vsi predlagani so izvoljeni sprejeli in so si takole razdelili mesta: za predsednika je bil izvoljen dr. Dominik Zvoček, za blaginjaka Lado Gogala, za tajnika pa Ferdo Smuc. V odboru so še odborniki Drago Drašček, učitelj Ivan Golob, Fran Mencinger, Ivan Primožič, France Vidmar in notar Anton Zevnik. V odboru je 7 rezervnih članov. Za revizorja sta bila še določena Fran Bokalič in Fran Trtnik.

Članarina se je določila na 12 Din letno in je nad polovico članov takoj vplačala celoletni prispevek. Častna udeležba je dokaz patriotičnega čuta in velikega zanimanja našega meščanstva za strelski sport, ki združuje visoki in potrebni namen brambe

Danes ob 14.15 in jutri ob 11. uri dop. v ELITNEM KINU MATICI poje

Richard Tauber

v filmski opereti

Dežela smehljaja

Danes ob 14.15 in jutri ob 11. uri dop. v ELITNEM KINU MATICI poje

Danes ob 14.15 in jutri ob 11. uri dop. v ELITNEM KINU MATICI poje

Danes ob 14.15 in jutri ob 11. uri dop. v ELITNEM KINU MATICI poje

Dnevne vesti

— Visoko odlikovanje našega novinarja. Danski kralj Kristijan X. je odlikoval našega rojaka, novinarka in publicista, Franja Pakacija s viteškim križcem Dannebroge.

— Preiskava v zadevi Vzemajne pomoči. Kakor znano, je minister trgovine sčasoma odobril, da se na mestu nekdanjega društva Vzemajna pomoč, kojega delovanje je bilo ustavljeno, osnuje novo društvo s istim naslovom, katerega proponenti so ugledne osebe iz raznih društvenih slojev. Stara Vzemajna pomoč je bila med tem v likvidaciji, ki jo je vodil banški svetnik g. Mencinger. Novo društvo naj bi po namenu ustanoviteljev prevzelo stare člane, ki so pa ogromni večini res že tudi prijavili svoj pristop. Toda banka uprava registracije novega društva ni dopustila. Med tem pa se je osnovala cela vrsta podobnih organizacij, med njimi tudi društvo Nada, v čigar ustnem odboru je tudi g. Mencinger. To društvo je tudi že registrirano. Iz vsega tega pa je nastala sedaj afera, ker so ustanovitelji nove Vzemajne pomoči vročili pritožbo na notranje ministrstvo. Na podlagi te pritožbe je notranje ministrstvo odredilo preiskavo, ki jo vodi ministerjalni svetnik dr. Tolazzi kot delegat ministrstva trgovine, na čelu posebne komisije. Ta komisija je že v Ljubljani in bo zaslišala vse prizadete. Skrajni čas je že, da se ta zadeva do kraja razčisti in ugotovi, v kolikoli gre za razne nekorektnosti, o katerih so v javnosti razširjene najrazličnejše govornice.

— Napredovanja v naši vojski. Napredovali so v čin rezervnega kapitana I. klase rezervni kapitan I. klase: pehotni dr. Fran Vočičina, dr. Karlo Roškar, Josip Zidanšek, Gregor Herce, Jaroslav Maksič, Franc Rožman, dr. Branislav Fischer, Vladimir Suša, Ludvik Lobe, Rudolf Dobovšek, Oton Zeilhofer, Ivo Marini, Josip Hergout, Jakob Kraus, Alojz Menhart, Vladimir Benček, Anton Bol, dr. Ljudevit Pivko, Josip Črne, Vilko Tome, Bogdan Ferline, Miroslav Kolarik, Pero Cestnik, Anton Mejst, Slavko Zdumic, Janko Jereb, dr. Janko Vidic, Makso Dimič, Jakob Dermovšek, Ivan Pribil, dr. Makso Kovačič, Bogomir Mesojedec, Peter Jereb, Ivan Kavac, Vekoslav Gobec, Alojz Kavšek, Oskar Silich, Valentin Bidovec, Ciril Ponikvar, Rudolf Mihelič, dr. Josip Hubad, Karl Mikuz, Josip Plavec, Vojko Leskovec, dr. Marko Kožulj, Franc Smolnik, Alojz Jizerc, Josip Klemenčič, Josip Steiner, Josip Senk, Josko Levanič, Ivan Lipovšek, Alojz Gaberc, Stanislav Stergar, Dragotin Stari, Ivan Piker, Mirko Bitenc, Ernest Udovč, Vladimir Kramaršič, Emil Aljančič, Ernest Soklič, Anton Cernej, Ferdinand Žužek, Karlo Dolinar, dr. Karel Helbich, Josip Rugele, Leopold Gruden, Milan Česnik, Franjo Jazbinšek, Ivo Jančič, Franjo Bartol, Josip Sepčič, Maksimilijan Jerbič in Franjo Brečko; artiljerijski Jan Vanek, Pavel Dajč, Ernest Komar, Ludvik Graf, Herbert Kupnik, Ivan Trstenjak, Franc Vreček, Zlatko Rajner, Ivan Marokin in Emil Gelis.

— Občni zbor zadruge »Novinarski dom«. Stavbna in gospodarska zadruga »Novinarski dom« bo imela v ponedeljek, dne 27. marca t. l. ob pol 15. uri v kavarni Emona, II. nad., svoj II. redni občni zbor s običajnim dnevnim redom. Ker je Ljubljanska mestna občina v seji občinskega sveta od 16. februarja t. l. soglasno sklenila, da pokloni novinarski zadrugi primerno parcelo v izmeri 1065 kvadratnih metrov v Tomanovi ulici, nasproti Narodnega doma, tik ob palači Poštne hranilnice, kot stavbišče za projektirani novinarski dom, bo občni zbor razpravljal tudi o tej poklonitvi in o akciji za zgraditev takega doma.

— Praktični učiteljski izpiti v Ljubljani se bodo v aprilskem roku začeli v sredo dne 19. aprila ob 8. uri dopoldne. Kandidatje naj svoje pravilno opremljeno prošnjo za pristupitev k izpitu vlože uradnim putem pravčasno, tako da bodo vsaj do 13. aprila v rokah izpitnega odbora, sami pa naj se zgledajo po ure pred začetkom v ravnanstveni pisarni. Zakašnele prošnje, kakor tudi zamudniki, pridejo v poštev šele za prihodnji izpitni rok v jeseni. Izpitni odbor.

— Stare ljudske vraže so še vedno v časteh. Po ljudski veri je 40 dni takšno vreme kakršno je bilo na dan 40-tih mučenikov, ki je bil večeraj. Z večerajšnjim vremenom smo še precej zadovoljni, vsaj deževalo ni. Toda ne moremo se zanašati na ljudske vremenske prerokbe, zato je treba ljudi pripraviti na razočaranje. Baje moramo biti pripravljeni celo na sneg, ki bo zapadel po napovedi nezmotljivega stoltnega koledarja jutri. Smučarji, mažite smuči!

— Gostovanje članov Ljubljanske opere v Splitu. Sinoči sta gostovala v Splitu v Gotovevi »Moranici« člana Ljubljanske opere Zlata Gjurgjenac in J. Gostič, jutri pa nastopita v operi »Mala Floramyr«.

— Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani ima svoj 9. redni občni zbor dne 19. marca, v nedeljo, ob pol devetih dopoldne v veliki dvorani Trgovskega doma. Dnevni red je naslednji: Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, revizorja, volitve predsednika, predsednika razsodišča, 9 odbornikov, dveh preglednikov računov, dolžitev članskih prispevkov in samostojni predlogi.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno, nekoliko hladnejše vreme. Tudi večeraj je bilo po vseh krajih naše države deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 16, v Zagrebu in Sarajevu 10, v Ljubljani 9,4, v Mariboru in Skopju 9, v Beogradu 7 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,9, temperatura je znašala 4,4.

— Samomor Slovenca v Zagrebu. Večeraj zjutraj si je končal v zagrebški bolnici življenje 59letni kmetovalec iz Slovenije Gregor Križevnik. Pokojnik se je lečil na osemnem oddelku, pa je njegova očena bolezen kljub vsemu prizadevanju zdravnikov napredovala. Končno je mož oslepel in to ga je tako potlo, da je odšel večeraj zjutraj na stranišče in se obesil. Šele čez dve uri so opazili, da ga ni, in ko so stopili v stranišče, je bil seveda že davno mrtel.

— Tragedija 12letnega dečka. V Zagrebu se je večeraj odigrala pretresljiva tragedija. V neki hiši so našli mrtvega 12letnega Branislava Milovančevića, dijaka drugega razreda gimnazije. Fant je imel pretežljivo glavo. Policija dozdaj ni mogla ugotoviti, ali gre za nesrečo ali za samomor.

mor. Skoraj nevarno se zdi, da bi si 12letni deček sam končal življenje. Fantu je v šoli predla precej trda in ni izklučeno, da se je v razbremenosti res ustrelil. Njegovi roditelji so bili tako zmedeni in razburjeni, da niso mogli dati nikakega pojasnila.

— Težka nesreča. V Bosanskem Aleksandrovcu se je pripetila v četrtek delavcu Matiji Keku težka nesreča. Z motorno žago je žagal drva, pa mu je odletela debela trska v čelo in ga tako močno udarila, da mu je izbila obe oči. Prepetali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Samomor uglednega trgovca. V Samoboru si je večeraj zjutraj končal življenje eden najuglednejših meščanov, trgovec Anton Vuković. V smrt so ga poglnele težke gnotne razmere.

— Dva otroka ubila volka. Iz Tuzle poročajo, da sta gnali sestrici Smilja in Ruža, prva stara 11, druga pa 12 let, te dni živino domov, pa je naenkrat skočil iz gošče volk in napadel govedo. Za njim je pa skočil še en volk, ki je napadel deklici. Smilji je prizadel več lažjih poškodb, Ruža je pa pograbil kol in ga potisnila volku v žrelo. Volk je njeno sestro izpuštil, potem sta pa začeli obe potiskati zver koledno globlje. Volk se je začel končno daviti in Smilja ga je udarila s sekuro po glavi. Tako sta deklici krvoločno zver ubili.

— Kaj vse zmore Odol! Odol čisti zobe, jih ohranja bele in zdrave ter jih varuje gnitja, čisti in osvežuje usta. S svojo antiseptičnostjo vdre po vseh kotih ustne dupine in uničuje bakterije. Zadostuje nekaj kapljic!

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenju oči in ušes, skrbimo zato, da čisto očistimo temeljito žleodec in črevo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefova« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— J. Srečanje z Abrahamom. Jutri se sreča z Abrahamom g. Gabriel Hrovat, šofer pri banki upravi v Ljubljani in predsednik Zveze šoferjev, ki ji načeluje že 12 let. Jubilant, rodom z Vrhnike, je pristojen v žužemberku, je poročen in je vzgojil tri otroke, od katerih je eden že poročen, drugi še poseba šolo, hčerka je pa uradnica pri banki upravi. Jubilantu, ki je že dolga leta tudi naš zvest naročnik, kičemo: Še na mnoga leta!

— J. S. Klopni v Ljubljano. Na Prulah v drevedu ob šoli postavijo skoraj vsako leto nove klopi, ki vedno izginejo prihodnjo zimo. Prejšnja leta so jih baje polomili revni ljudje za kurivo, zadnje čase so jih pa začeli puliti iz zemlje ter razbijati šolari s posebno sportno vmeno. Omi dan so se fantalini zopet spravili nad klopi ob belem dnevu. Poskušali so tu in tam, katera klop bi se dala izpuliti in končno se jim je posrečilo podreti eno z združenimi močmi. Nekaj časa so uporabljali izpolne no klop za gugalnico, kmalu so se pa spomnili še nekaj pametnejšega. Začeli so vleči klop po bregu v Ljubljano, pri tem delu so pa bili tako spretni, da bi se skoraj eden izmed junakov zvrnil v Ljubljano. Ljudje, ki so opazili to početje, so preprečili vsaj, da klop ni odplavala po vodi. Fantalini so se pa čudili, čeprav se štejejo že med dijake, da kaj takega ne ni dovoljeno.

— J. Zivljanski trg se ne ravna po pratiki, ki pravi, da je post, ker je tako dobro založen. Pač pa se pozna na njem, da se bliža pomlad, ker je čedalje več salate. Danes je bil trg zopet zelo dobro zaseden, prostor za zelenjadni trg je bil skoraj povsem poln kot včasih poletne mesece, na perutninskem trgu je pa bil celo naval. Tudi na prostoru za sadije je bilo toliko jabolk, da bi jih več skoraj ne moglo biti, ker je bil prostor povsem zaseden. Na zelenjadnem trgu je zdaj največ salate, motovilca, radiča in zimске salate, v primeri s povpraševanjem preveč. Zimska salata, ki so jo začeli prodajati te dni, je po 1,50 Din merica, to je po primerni ceni. Druge vrste salat morajo prodajati po dinarju merico, če hočejo kaj prodati, ker je pač toliko te zelenjave in je huda konkurenca. Kako trda je na kmetih za denar zlasti spomladi, se pozna pač v tem, da je takšen naval na trgu, posebno na perutninskem. Zdj ljudje nejlajše pogrešajo jajca, drugih pridelkov ni več toliko za prodajo, zato je bilo danes toliko jajc na trgu. Ponujali so jih po 1,25 Din par in po 50 par komad. Pomisliti moramo, da so bila jajca še nedavno po 1,50 Din komad. Mesarji so pa dobro založeni z mesom, zlasti mnogo je zadnje čase govejega mesa (kravjega?) po 6 do 8 Din.

— J. Umrti so v Ljubljani od 3. do 9. t. m.: Schweiger Marija, roj. Arko, 74 let, učiteljica v p. Tržaška cesta 26; Laharner Františka, roj. Petech, 83 let, vdova profesorja, Dolenjska cesta 33; Luček Jakobina, roj. Tamburino, 86 let, vdova mornariškega in okrožnega zdravnika, Sv. Florijana ulica 40; Roš Elizabeta, roj. Dežman, 72 let, vdova sodnega uradnika v p. Za gradom št. 1; Žitnik Tomaž, 60 let, danar, Vidovdanska cesta 9; Stergar Tereza, roj. Boltar, 56 let, vdova nadučitelja, Krakovski nasip št. 10, II. nad.; Zamiljen Ivan, 64 let, čevlarski mojster, Erjavčeva cesta 4; Zorc Ivan, 79 let, uradnik pivovarne »Union«, Zibertova ulica 22; Rotar Alojzija, 73 let, bivša kuharica, Kralja Petra trg 3. V Ljubljani bolnici so umrli: Nachtigal Marjan, 6 mesecev, sin zidarja, Zg. Gameljne 33; Roblek Milan, 20 let, natakar brez posla, Bistrica 54; Anžič Franc, 5 mesecev, sin služkinje, Majstrova ulica 13; Kamnik; Šuštar Mihael, 71 let, prosjak, Vodice; Kuralt Janez, 2 meseca, sin posestnikovega sina, Zg. Senica 5; Petrič Zofija, 59 let, služkinja, Stara pot 1; Papler Olga, 19 let, pletilja, Verovškova ulica 26; Baydek Marija, roj. Končina, 79 let, vdova hišnega posestnika, Karlovača cesta 24; Rajner Jožef, 66 let, upok. klučavničar drž. žel., Hranilniška cesta 9; Podreberšek Jakob, 65 let, policijski nadzornik, Trnovska ulica 3; inž. Skaličev Zdenko, 36 let, inženjer, Škofja Loka; Maček Franc, 30 let, delavec, Vevče 72; Do-

hnik Alojzij, 40 let, hišni svetnik, Mavja 31; Pustaverh Anton, 83 let, bivši mestni delavec, Japljeva ulica 2.

— J. Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od 1. do 28. februarja: 40 Din, zavitek za 500 Din kovane denarja, zlata moška veržica, zlata zapestna ura, briljantni uban, srebrna moška ura, črna usnjata listnica s 102 Din, črna listnica s 2300 Din in 2 čoka, listnica iz krokodilove kože s 4500 Din in razne malenkosti, rjava usnjata listnica s 30 Din, 3 slikami in legitimacijo Polkoiniznega zavoda, rjava usnjata denarnica s 30 Din, zastavljalni listek, polimino pero, usnjata ročna torbica s 380 Din in 2 hranilni knjižici Ljudske posojilnice, 2 aktovki, delavska knjižica, vojaška isprava, domovinski list, krstni list, poročni list in 2 izpričevali, delavska knjiga na ime Babič Jospina, 4 moške lasulje (pleše), poselska knjiga, domovinski list in izpričevala, delavska knjiga na ime Striša Stane, star nahrbtnik in pes pasme foxterier.

SEDEM ORLOV

Grandiozni letalski vefilm najnapetnejših prizorov borbe z aeroplani v svetovni vojni, se predvaja danes ob 4., 1/8 in 9. uri zvečer ter jutri ob 3., 1/5, 6., 1/8 in 9. uri zvečer ob znano znižanih cenah Din 2.-, 4.-, 6.- v kinu »Ljubljanski dvor«. — Telefon 2730

— J. Seznana najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od 1. do 28. februarja: 2 stodinarska bankovca, moška srebrna ura, nikeljasta zapestna ura z jermenčkom, listnica s 120 Din, temnozrjava usnjata listnica s 120 Din, potni listom na ime Korošelj Anton in več drugih malenkosti, rjava usnjata denarnica s 110 Din, rjava usnjata ročna torbica s 113 Din in več letin, črna damska ročna torbica, pes volje pasme, lovski pes rjave barve z belo liso na glavi. — V železniških vozovih so bili najdeni tri predmeti: 17 denarikov, 3 palice, 5 nahrbtnikov, 3 aktovke, 5 parov galos, par otroških čevljev, par copat, 5 čepic, knjižica (polhovka), 3 klobuki, 3 pari rokavic, damski plašč, vojaška suknja in gamaše, par starih moških hlače, stara pelerina, 4 šali, zavoj otroške obleke, žepni robc, zavoj perila, zavoj cikotije, ročno delo in druge drobničarje, usnjat jermen, 4 ovratniki, knjiga Kersnikovi zborni spisi, mersko orožje, zavoj kašena, 6 jaje, zavoj šolskih zvezkov, obleka, košara, filmski aparat, posoda za maso in knjiga (roman).

— Kdor ga še ni videl. Kdor ga še ni videl, naj se potrdi mino Mešnega doma tja do ljudske kuhinje. Je to fant, star kakih 20 let, pa ni pri zdravi pameti. Ljudje se vprašujejo, če nima domačih, ki bi se zanj pobrigali in ga oddali kam, da bi ne bil v napotje in v norčevanje otrok. Ves povljan in premočen je, pa menda mu tudi ne manjka mrčesa, vidi se pa, da je prespal zimo na prostem. Zatorej prosimo, naj se potrdijo drugi kaj ukreniti in naj ga oddajo že kamor si boji, saj je tudi usmiljenja vreden človek. — Več stanovančev.

— J. Sokolsko društvo Ljubljana IV. va bi svoje članstvo, da se udeležijo pogreba brata Jožeta Milavčevića, ki bo jutri v nedeljo ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Dolenjska cesta 23, na pokopališče k Sv. Križu. Obleka civilna z znakom. Zdravo! Uprava.

— J. Predavanje podružnice Sadjarškega in vrtnarskega društva, ki so morala biti več tednov prekinjena zaradi tehničnih zaprek na univerzi, se prihodnjo sredo končno spet prične, vendar pa časoma ne bodo na vseučilišču temveč je direktor I. drž. realne gimnazije g. Kuno Hočevar z največjo naklonjenostjo podružnici SVD

dovolil za predavanja uporabo resnične risalnice, ki je dostop do nje iz Vegrove ulice pri stranskem vhodu čez dvorišče. V sredo zvečer ob 19. govori ravnatelj mestnih naslovov g. Anton Lap o sedaj najbolj aktualnih vprašanjih vrtnarstva, namreč o prvih pomladanskih delih na vrtu. Kakor pri vseh predavanjih, tako je tudi vstop k temu zanimivemu predavanju dovoljen nečlanom in članom brez vstopnine.

— J. VI. (XVIII.) delavski prosvetni večer »Svoboda« in »Zarja« se bo vršil v sredo, dne 16. marca 1933 ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Spored je lep, paster in bogat. Predaval bo pisatelj A. Cerljenik, nastopi bo govorni zbor »Svoboda«, Delavska godba »Zarja« zaigra nove skladbe. »Završanov pevski kvartet« (Vlado Pelsan, Završan Dušan, Završan Janez in Skalar Josip) zapoje več lepih pesmi, konserv. Stefka Korencanova in Vida Rudolfova zapojeta več pesmi v duetu, med njimi novo skladbo skladatelja Škorpika. Žarko Zajec zaigra na violini Wienavškega »Mazurka«. — Vstopnice po 3, 2 in 1 Din.

— J. V društvu »Seča« bo predaval danes v soboto 11. t. m. ob pol 9. uri zvečer v salonu pri »Levi« vseuč. prof. g. dr. Milko Kos, in sicer: »O našem kmetu ob Soči in na Krasu pred 500 leti«. G. predavatelj bo pojasnil gospodarski in socialni položaj našega primorskega kmeta, njegovo zgodovino, življenje in trpljenje, odnose do zemljiških gospodarjev in slednjič njegove pravice in dolžnosti. Po tem zanimivem predavanju bomo »Sočanci« proslavili 83-letnico predsednika ČSR T. G. Masaryka s kratkim govorom tov. Urbančiča in deklaracijami s sodelovanjem oddelka pevskega zbora »Sava«. K temu večeru vabimo celokupen odbor in vse tovarše »Sočane« in prijatelje. Vstop vsem prost.

— J. Jugoslovensko-angelsko društvo v Ljubljani priredi poleg dveh tečajev za učevalnike, ki se že vršita, še en perfekcijski tečaj za naprednejše, predvsem za tiste, ki so že obiskovali kakšen začetniški tečaj, v svrhu priučitve angleške konverzacijske in v poznavanja angleške in ameriške literature, s pričetkom 15. t. m. Ta tečaj bo vodila Američanka Miss Jeanette Perdan, ki ima diplomu za poučevanje angleščine in angleške literature od Baldwin Wallace University, Cleveland, Ohio. Tečaj bo obsegal dve uri tedensko in se bo vršil v večernih urah po dogovoru med udeleženci. Učnina bo znašala nesečno Din 40.—. Prijave bo sprejemala knjižničarka v društveni knjižnici, Rožna ul. 41, ob torkih in petkih od 5.—7. in tajnik na konverzacijskih sestankih vsako sredo zvečer v Kongresni kavarni.

— J. Danes poje Richard Tauber v prekrasnem zvočnem filmu, v Leharjevi operi »Dezela smehljajca«. Prijatelji lepega petja bodo imeli nepozaben užitek. Predstave bodo v Elitnem kinu Matiči danes ob 14.15 in jutri ob 11.

— J. V dolini gradov je naslov doslej še nepredvajana prvovrstnega filma prof. B. Jakca, katerega bo leta projekciral na javnem predavanju dne 16. t. m. ob pol 9. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice, Miklošičeva cesta; g. Pirnat pa bo svoje strokovnjaško predavanje o tej dolini spremljal s serijo najnovejših dia pozitivov. Brezplačne vstopnice v drogeriji Gregorič, Prešernova ulica 5.

— J. Predavanje o jugoslovenskih manjšinah priredi Sokolsko društvo Ljubljana II. dne 13. t. m. ob 20. na 4. drž. gimnaziji (realni). Predava br. Iskra. Vsi vljudno vabljeni!

— J. Občni zbor društva trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani bo 19. t. m. ob 9. v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregoričeva ulica.

— J. Lutkovno gledališče na Taboru vprižori jutri ob pol 16. uri izvirno pravilčno igro v treh delanjih »Kralj Brkolin ali Gaperček skače«. Spisal jo je mladi pisatelj v Gornjem gradu g. Josip Korban. Pred nastopom pomadi udeležite se polnoštevilo zadnjih predstav. Za konec letošnje sezone se pripravila opremlna in čarovna igra

»Klazarica ali lotosov cvet« v režiji br. Zidariča. Kulise in lutka bo opremil br. Erbenšnik.

— J. Razstava Matije Jame. Jutri dopoldne otvori v Jakičevem paviljonu razstavo svojih najnovejših del naš veliki slikar Matija Jama, ki nam z njo dokaže, kako je še krepak in vedno napredujoč, vsa njegova dela pa vedno višja in vedno večje kvalitete.

— J. Otok pil octovo kislino. Včeraj popoldne so morali v bolnico nemudoma prepeljati dveletnega Franeka Kušarja, posestnikovega sinčka z Brezovice pri Ljubljani, ki je pomotoma pil octovo kislino. Otrokovo stanje je precej resno.

— J. Surov napad na Kerkovem trgu. Kerkov trg je bil sinoči prizorišče surovega napada. Okrog 18.15 se je tam pred trafikom spril več moških, med prepričim je pa 20letni delavec Jože Antolič podri na tla brezposelnega pečarja Karla Sinkoviča, na tleh ležečega brenil z nogo v glavo, nato pa potegnil nož in ga večkrat sunil. Oklaj ga je po vsem telesu, da je kri tekla kar v curkih in je bil ves prostor okrvavljen. Sinkovič je imel še toliko moči, da je vstal, nato se je pa zopet zgrudil. Antolič, ki je bil v družbi dveh tovarišev, je pobegnil proti Strelški ulici, kamor sta ga zasledovala dva pasanta. Zanimivo je, da je surov napad opazovalo več pasantov, da si pa ni nihče upal priskočiti Sinkoviču na pomoč. Napadalec so zavili proti Ljudski kuhinji, ko so pa videli, da jih zasledujejo, so se vrnili nazaj proti Mestnemu domu, kjer so jih pa prišli gasilci in neki pasant, ki je Antoliča na begu ustavil s samokresom v roki. Sinkoviča so prepeljali z reševalnim avtom v bolnico, dočim je bil Antolič aretiran. Sinkoviča so v bolnici obvezali. Njegove poškodbe so lažje značaja.

Iz Kranja

— Mladinski koncert. Jutri ob 11. dopoldne se bo vršil v gimnazijski telodavnici mladinski koncert. Pod vodstvom ravnateljice g. Fakina nastopita poleg mladih solistov mladinski orkester in zbor. Udeležite se tega nastopa najmlajših in napravite jim s številnim obiskom veselje.

— Duhovita veseliga. V četrtek ob pol 21. bo prva predstava duhovite veseligrice »Drzni plavač«. V glavni vlogi g. Rado Hlebič, v ostalih vlogah najboljši moči gledališkega odra Narodne igralnice.

Iz Celja

— Odlikovanja celjskih Sokolov. Narasčajniki celjskega sokolskega društva, ki so lani z uspehom tekmovali na Vesokoljskem zletu v Pragi, so prejeli te dni iz Prage diplome in kolajmo. Diplome so prejeli Zoran Piliš za prvo, Ivan Stavbe za drugo in Zvonko Meštrov za tretje mesto med vsemi jugoslovenskimi tekmovalci. Diplom je prejela tudi celjska vrsta, ki je zasedla drugo mesto.

— Sokolska župa Celje bo imela svojo glavno skupščino v nedeljo 12. marca s pričetkom ob pol 10. dopoldne v telodavnici v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju.

— Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka 17. marca lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

— Ljudsko vseučilišče. Za ponedeljek 13. marca zvečer napovedano predavanje znanega, sedaj v Celju bivajočega pisatelja in publicista dr. Luja Vojnoviča o narodnem preporodu v Dalmaciji je zaradi nepredvidenih ovir preloženo za nedoločen čas.

— Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Celju je na svojem prvem rednem občnem zboru 9. marca izvolilo nov odbor, v katerem so naslednji gg. Leopold Weixler, odborniki: Franc Štrupi, Maks Suszynski, Friderik Presinger, Oton Weixler, Leon Semrov, Rudolf Koroschetz, Tomaž Potočnik, Milan Zupanek in gdé Slava Klemenčeva. Revizorja sta gg. Alojz Čepel in Jože Steinbüchler. Poverjenstvo za Zalec je prevzel g. Leopold Vučer, za Laško g. Edvard Hitaler. Vodstvo socialnega oddelka je prevzel g. Karel Deniša, vodstvo kulturno-znanstvenega oddelka g. Fran Štrupi, vodstvo zabavnega oddelka pa gg. Oton Weixler, Tone Novak in Viktor Jelen.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Globoko užaloščeni naznanjamo pretužno vest, da je naš ljubljani brat, stric in svak, gospod

Ph. Mr. Josip Mayr

bivši lekarnar in hišni posestnik

v soboto, dne 11. t. m. po dolgem, težkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoč, mirno preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 13. marca t. l. ob 16. uri iz hiše žalosti, Aleksandrova cesta 10, na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša za dušnica se bo darovala v torek, dne 14. t. m. ob 9. uri v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 11. marca 1933.

VILJEM MAYR, brat — MARY SUŠNIK, roj. MAYR, KARLA, MAYR, sestri
PH. MR. RIHARD SUŠNIK, svak — TEJA MAYR, roj. VIRANT, svakinja —
PH. MR. JOSIP SUŠNIK, nečak — MIRA MAROCHINO, roj. MAYR, nečakinja

JOŽICAM IN JOŽETOM

BO TREBA TA TEDEN PRIPRAVITI DARILA ZA GOD, KI GA ODO PRAZNOVALI PRIHODNJO NEDELJO.

NAJVEČJE VESELJE
JIM PA PRIPRA-
VITE, ČE JIM PO-
DARITE ZA GOD
NEPOZABNI ROMAN

PROKLETSTVO LJUBEZNI

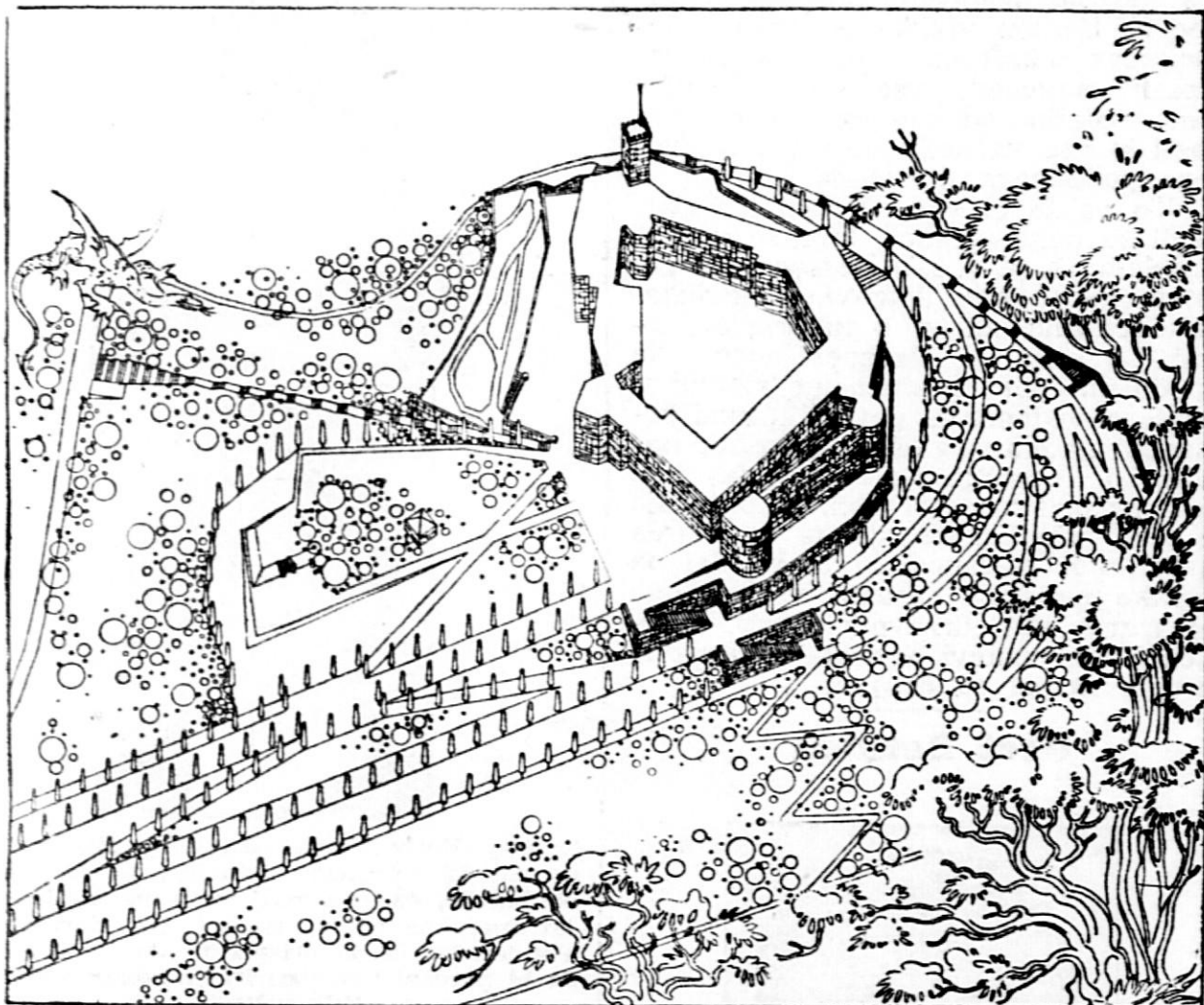
KI GA DOBITE PRI UPRAVI »SLOVENSKEGA NARODA«, OBA DELA LEPO VEZANA V ENO KNJIGO S POŠTNO VRED ZA DIN 50—
BROŠRANA DIN 30— (S POŠTNO DIN 35—)

Naš grad naj postane velik muzej

Mojster Plečnik je zasnoval genijalno preureditev ljubljanskega gradu — Stroški bi znašali 15 milijonov

Ljubljana, 11. marca. Kadarkoli govorimo o našem gradu, vedno si očitamo, kaj bi drugje napravili iz njega, mi pa ne znamo ceniti in z neopustljivo potašnostjo odkladamo olepšavo in ureditev te za naše mesto in vso deželo neprepeljivo privlačnosti. Grad je še vedno zanemarljivo zavetišče žrtev stanovanjske bede, njegova krasna okolica pa do pred kratkim zupenišče pribežalšč takih, ki hočejo biti sami iz tega ali onega vzroka, obenem pa najmanj nadzorovano torišče deške razposajenosti. Mnogo je za grad storil za svojega županovanja minister Ivan Hribar, a navzlic svoji energiji ni mo-

in da vidimo grajski tloris, kakršen je danes. Najprej je projektant odpravil največjo oviro uživanja grajske planote, torej slebe in strme poti. Kjer so bile prestrme, jih je izpeljal zloženjšee ali na novo položil v ovinkih po strmini tako, da je na vsakem ovinku popolnoma raven prostor s klopni za oddih. Na drugi strani lajša težko sopo izprehajalcev s kratkimi zloženimi stopnicami, da brez truda pridejo na vrh, za krepkeje je pa napravil stopnišče kar z magistrata. Tisti široki cikcak v ospredju slike nam najprej pade v oči. Z nekaj črtami naznačeno velevje nam v desnem spodnjem oglu

gel realizirati svojih velikih načrtov. Z njim in za njim je pomoč gradu najbolj poznal pokojni dr. Valentin Kršper, ni pa doživel oživitvorenja svojih nasvetov, dokler končno sedenji župan dr. Dinko Puc ni napravil na gradu reda vsaj za silo.

Prišel je pa ustvarjajoč umetnik ter že pred letom razprostrl po mizah mestnega gradbenega urada zaklade svojih sanj. Pravilčno krasoten grad nam je profesor Plečnik izluščil iz pustega zidovja in s primeroma malimi prezidavami ter učinkovitimi dodatki ustvaril mogočno domovje spomenikom minulosti našega naroda. Ze sama stavba muzeja — velik muzej naj bo namreč naš grad — bi zaslovela po svetu kot slovenska Akropolis. Vtis, ki ga ti čudoviti projekti napravijo na vsakogar, je tako gigantsko močan, da so v primeru s tem vtisom, ki bo še bolj, kot na nas, deloval na tujce, stroški za izvedbo načrtov se ne zde tako grozni. Res je v današnjih časih vsota 15 milijonov visoka, vendar bi se pa z dotokom tujcev in s porastom našega ugleda in kratkem izplačala, zlasti če pomislimo, da bi prispevale tudi država in banovina, ki itak morata graditi in povečati muzeje.

Za enkrat pa so začeli preurejati nasade in poti na grajskem hribu. Mestna vrtnarija že od jeseni preureja grajsko okolico po Plečnikovih načrtih, ki so pa le del celotnega načrta, po katerih bo na grad izpred Ljubljanske doma v Strelški ulici izpeljana tudi široka avtomobilska cesta. Povalno moramo tudi omeniti, da mestna vrtnarija dela s samimi brezposelnimi in tako mestna občina prav znatno lajša njih bedo.

De načrti, ki je njih majhen del že skoraj gotov, so tako krasni, da jih moramo opisati, saj nam bo že po njih vsakdo potrdil, da nam je naš Plečnik lepo daril šele odkril. Predno pa pričnemo z ogledovanjem bodočih grajskih nasadov, se moramo zahvaliti g. profesorju za današnjo sliko, ki jo je narisal samo zato, da bi čitateljem bolj nazorno pokazal svoj načrt in bi ga tako lažje razumeli kakor običajen plan. Na risbi je mojster gradu odkril streho, da ne ovira pogleda na bližnjo okolico

elike pod cikcakom skriva tesno stezico. Na stolbi. Ker trikrat jo je prekinil s po nekaj stopnic, dalje strmino kolikor mogoče vzravnal, nato pa napravil kakih 30 m dolge stopnice z ravnim kolenom pri sredi za odpočitek. Kakor bi ustretil, krene od tod na levo naravnost po pobočju nova pot proti Vozni poti, ki vodi na grad z začetka ceste za gradom ob Karlovski cesti. Tukaj nad stopnicami se pa prične tudi nova pot, ki nas v položnem cikcak pripelje prav pod grad, kjer se strne s sedanjo potjo Na ovinkih. Tu smo pa že pri olepšavi, namreč pod lepo zidanim stopniščem s 5 in pol m širokimi stopnicami, ki po njih pridemo v 7 m široki vrvi drevored ter naravnost dalje po drugem takim stopnišču prav pred široko rampo, ki s popolnoma zravnanje planote okrog gradu vodi skozi glavna vrata v grad. Od glavnih vrat pa do glavnega, 10 m širokega drevoreda, je nad 30 m, ves ta gladki, na sliki beli prostor okrog gradu je pa posut z belim peskom.

Iz Studentovske ulice gremo po lepše izpeljani poti Na ovinkih kakor sedaj, samo da je na vsakem kolenu raven prostor s klopni za oddih in uživanje razgleda. Na sliki vidimo pot Na ovinkih s srede desne strani, pripelje nas pa, kot rečeno, pod že opisano stopnišče, a nadaljuje se po pobočju z novim, ravnim, le na spodnji strani s topoli zasajenim s 3 širokimi in skoraj 270 m dolgim drevoredom, ki se združuje tudi v na spodnji strani s topoli zasajeno Vozno potjo. Ta drevored vidimo na sliki od levega spodnjega ogla, nad njim pa vidimo takoj drugi približno enak dolgi, a 7 m široki in tudi le na spodnji strani zasajeni drevored, ki se pričinja med obema stopniščema tam, kjer se vanj zlije nova, na najširšem kraju tudi 15 m široka terasa pod škarpo sedanje terase okrog gradu nad mestom. Razen te prelepe terase, ki je tudi na spodnji strani kot podaljšek drevoreda zasajena s topoli, je pa mojster ovil strmino še z novo skoraj ravno potjo, ki pripelje od stika poti Za ograjami prav iznad magistrata.

Na desni strani slike vidimo nad potjo Na ovinkih del širokih stopnic. V štirih predkih se te 5 m široke in 40 m dolge stop-

nice spuste do prvega podesta, nato pa dvojne blizu po 30 m dolge stopnice s 6 presledki in širokimi podesti pripeljejo na čedno urejen prostor za desno hišo magistrata, kjer je podaljšana elektrarna, in skozi olepšani veži in čez dvorišče na mestni trg. Vseh stopnic je sicer okrog 100, vendar so popolnoma složne in štirikrat prekinjene s prostornimi ploščadmi na zavojih in s sedmimi po 2 m dolgimi presledki, kjer bo torej tudi dosti prostora za klop na vsaki strani. Vrh stopnic se skajo Pot za ograjami. Na ovinkih in podaljški Studentovske ulice, kar še lepo vidimo na eredi desnega roba slike, vidimo pa tudi, kako od tod proti stoplu pelje Pot za ograjami, ki ji je na vsakih 7 m olajšana strmina s 4 stopnicami. Pod stoplom, kjer Pot za ograjami preseka Mačjo in Razgledno stezo, ki bo razširjena prav do škarpe v prej opisano spodnjo grajsko teraso, vodi na levo navzgor 5 po 5 m širokih stopnic na to s topoli obrobljeno solnčno teraso, na desno navzdol pelje 7 stopnic na Mačjo stezo, ki po njeni v Ulici na grad in k prenovljeni cerkvi sv. Florijana ali pa po Rebrni, ki bo svedra tudi vsa prenovljena, na Stari trg. S križišča pod stoplom nas širokih 5 stopnic pripelje takoj na druge stopnice, ki jih že vidimo na sliki takoj na levi strani pod grajskim stoplom. Vrh prvega dela teh stopnic stopno na raven, s škarpo podzidan vrt, kjer so bili dosedaj preprosti vrtiči grajskih stanovalcev, dalje po drugem delu stopnic pa na z visoko škarpo podprto, na najširšem kraju čez 20 metrov široko zgornjo teraso pod gradom samim, kjer so dosedaj grajske gospodinje sušile perilo. Od tu gremo po drugih stopnicah lahko na spodnji, že prej opisani vrt z belimi poticami in zeleni trati, ali pa mimo vhoda na Osojno stezo na v početku

opisani z belim peskom posuti ravni prostor pred gradom in — že smo spet pri glavnem vhodu v grad. Na kraju steze stoji sedaj skromno strnišče, ki ga pa na sliki več ni, ker se je skrilo nekaj v bližnje zidovje gradu.

S stopnicami prekinjena lepa pot pod ljubljanskim zmajem je v spodnjem delu prelovena in razširjena Osojna steza, nad njo v zmajevih krempljih Mačja steza, a naravnost izpod zmaja nas Osojna pot mimo krepčulnih Osoj pripelje spet nazaj v Grajski drevored, a če hočemo na tramvaj, pa krenemo malo na desno po Osojni poti in po Ulici na grad k sv. Florijanu.

Zgornja grajska terasa tik pod gradom nad mestom, kjer edino smo dosedaj mogli neovirano obdovetati razgled, ostane skoraj taka kot je, samo da tistih slikovitih drevinarjev za vhodnim stoplom ni več na sliki, obenem je pa nad stopniščem ob vhodnem stoplu terasa tudi znatno razširjena, kar se prav lepo vidi na sliki.

Tudi ves prostor okrog starega vodnjaka je ves izpremenjen v park in solnčne brežine z gladkimi zelenimi tratami, povzdignjen s teraso in obrobljen z vitkimi topoli, da bo vedno poln solnca, zraka in veselih rajajočih otrok.

Naravnost od glavnih vrat pa vodi proti okopom, ki so že pred leti bili urejeni, na 9 m razširjeni in 250 m dolgi glavni drevored, ki se tam, kjer sedaj pride vanj Vozna pot, razširi v 17 m široki in 25 m dolgi štirikot, odkoder se odcepi 6 cest in poti s 5 drevoredi topol na vse strani. Na oni strani glavnega drevoreda proti Sentejakovu je še četrti drevored, ki se steke na podaljšek Osojne poti in s podaljškom glavnega drevoreda, ki je tudi zasajen s topoli, oklepa šance.

A. G.

Premislite — odločite se

Z novim romanom »DVE SIROTI« je »Slovenski Narod« zopet močno razširil krog svojih naročnikov in čitateljev. Ko je začel s tolikim zanimanjem sprejeti roman izhajati, smo spravljali večje število izvodov »Slovenskega Naroda«, ki so pa hitro pošli, ker so se oglašali vedno novi naročniki, ki so hoteli čitati roman »DVE SIROTI« od začetka. Ker je pa še vedno mnogo takih, ki so začetek našega pretresljivega romana zamudili in bi ga radi čitali, priobčujemo kratko vsebino že objavljenih prvih poglavij, da bodo novi naročniki lahko sledili nadaljevanju. Opozorjamo ljubitelje lepih romanov, da naš tekoči roman, ki se je komaj pričel, ne bo ponatisnjen.

Začetek romana nas seznani s siromašno delavsko družinico Mihaela Gerarda v Parizu. Mož je brez dela in ko usahne od stradanja in duševnih muk izčrpani ženi Terenzi mleko v prsih, da ne more več dojeti hčerke — edinke Henrike, se odloči nesrečni oče za strašen korak. Žena zaspi, mož pa vzame otročička iz zibelke in ga odnese na cerkveno stopnišče, kjer naj bi se ga kdo usmilil in ga vzel za svojega.

Tam pa najde tudi izpostavljenoto dete, nezakonsko hčerko grofovskega rodu, sad grešne ljubezni hčerke grofa de Linieres, Diane in njenega izvoljenca, ki je pa na bojem polju padel. Diana ima starejšo sestro Matildo. V strahu pred očetovim srdom izroči Diana svojo hčerko Luizo v vesti služabnice Marion, ta jo pa odnese k svojemu bratranecu, ki mu pa kmalu umre žena in ker še svojega otroka ne more preživljati, prinese nezakonsko dete nazaj. Marion pa položi otročičku v plenice 100 cekinov in ga odnese na isto cerkveno stopnišče, kamor je prinesel Gerard svoje dete. Tako odnese Gerard domov dva otroka in za svoje skramne razmere celo premoženje, ki ga pa najde šele doma.

Uboga delavska družinica je rojena beda. Grof de Linieres omoži svojo hčerko Diana z markizom de Vaudrey, poznejšim policijskim direktorjem. Delavec Gerard čez nekaj let umre in komaj se deklici razvijeja v cvetoči deklet, izgubita tudi skrbno mater. Luiza pa še pred njeno smrtjo zaradi prenapornega nočnega dela oslepi. Delavčeva družinica se je bila po nenadni sreči izselila iz Pariza na deželo. Ko pa ostaneta Henrika in Luiza siroti, se napočita na priporočilo sorodnikov nazaj v Pariz k prijateljem umrlih staršev, Martinovim. Peljeta se s poštnim vozom, z drugim poštnim vozom se pa pelje tudi v Pariz razuzdani markiz de Preseles, ki se zagleda v lepo Henriko in sklene po prihod v Pariz ugrabiti jo, da bi po stari navadi napasel na nji svojo pohotnost. To nalogo poveri svojemu služabniku Lafleuru proti bogati nagradi.

Škofja Loka dobi nov most

Važni sklepi občinske uprave — Vzorno delovanje odbora za zgradbo novega mostu

Škofja Loka, 10. marca.

Najzanimivejša točka dnevnega reda na torkovi seji škofjeloške občinske uprave je bilo sklenjanje o zgraditvi novega mostu čez Selščico, ki naj poveže središče mesta neposredno s kolodvorskim območjem in Selško dolino. Razprave o tej važni zadevi se je udeležil tudi vodja sreske izpostave Ivan Legat in predsednik prometnega odbora Janko Potočnik. Naši javnosti je pereče vprašanje več ali manj znano. Škofja Loka in z njo Poljanska dolina hočeta dobiti prehod, ki je iz gospodarskih, prometnih in strateških vidikov velikega pomena. Črnogledi so videli v prvih početkih te akcije nekaj nemogočega, no hvala bogu, sedaj stoji stvar tako, da je most sklenjen in gotova zadeva in bi se z deli lahko takoj pričelo, da ne bi bilo toliko zaprek v obstoječem gospodarskem položaju.

Razpravo o novem mostu je otvoril Rado Thaler, ki je navajal razne že urejene formalnosti, odkup potrebne zemljišča, pomembnost nove cestne zveze in je podčrtal okolnost, da se vsekakor veliko gradbeno delo ne bo moglo vršiti v etapah. Administrativno stran delovanja odbora za zgradbo novega mostu je nato v daljšem, vsestranskem utemeljenem in izčrpnem nagovoru opisal Janko Potočnik, ki je ugotovil, da je po odobritvi gradbenega odbora s strani občinske uprave šel ta odbor takoj na energično delo in je že lani s svojo pripraviščno besedo ustvaril med meščani pravilno razumevanje do stvari in obenem razjasnil svoje težnje tu stvarni in tehnosti te gradbene akcije pravo domoele. Podpiranje od vseh prihodnjih čitateljev se je akcija nad vse lepo okrepila in pričakuje danes le še nekaj sklepov občinske uprave, nakar se bo lahko prestopilo k realizaciji celotnega načrta. Odbor se ni strahnil naravnost ogromnih ovir, šel je na vstrajno delo in vprav zato že danes lepe uspehe. Okrajna hranišnica je omogočila vse predpriprave finančne značajne, tako da so se mogli izdelati načrti za most in načrt za regulacijo okoliš novega mostu. Delo sta izvedla inž. Josip Črnjak in inž. Navaršček. Banovina je načrte odobrila in osvojlja tudi finančni načrt te akcije. Vsa stvar je torej v polnem razmahu in uliva zaupanje večine davkoplačevalcev. Novi most obeta mestu večji razmah in tujski promet, vsemu meščanstvu večjo varnost, vsoznemu pro-

metu pa boljšo in krajšo progo. Z izjavo, da pride po zgraditvi novega mostu pri Nunski ulici na vrsto ureditev prehoda po Spodnjem trgu, je apeliral govornik za sprejetje predlogov.

Za njim je pojasnil finančno stran tega pokreta Rado Thaler, ki je takoj v početku svojega poročila navajal vse žrtve, ki so jih doprinesli Ločani za novi most. Baš to žrtvovanje Ločanov samih je uverilo oblasti, da želja Škofje Loke ni njena kaprica ali kaj slučnega. Odborovo delovanje je sloneo na lastnih sredstvih in se občina ni obremenila niti z eno paro. To velja izrecno poudariti, ker se šušlja tudi drugače. Gradbeni odbor se dobro zaveda, da je v sedanjih časih vsaka obremenitev občine nemogoča in zato datave izven vsake razprave. Gradnja mostu se bo financirala s prostovoljnimi prispevki, cestnim odborom in prispevki banke uprave. Ovir za delo je trenutno ta, ker ni likvidnega denarja. Vsa stremiljena odbora grede za tem, da se črpa iz finančni dohodki iz gospodarskih ustanov in podpor. Člani odbora so sami posodili 40.000 Din, ker bi sicer zastalo takratno začetno delo. H koncu želi govornik razumevanja za koristno in potrebno gradnjo.

Občinski odbor je sledil obema referentoma s največjo pozornostjo in je po kratki razpravi soglasno sprejel naslednje sklepe: 1. nova občinska cesta se zgradi v določeni smeri, dolžini in širini; 2. nova občinska cesta se uvrsti med občinske ceste I. reda; 3. zgradi in vzdržuje se nova cesta z ljudskimi delom in odkupni po za obč. ceste po določilih cestnega zakona in pravilnika o ljudskem delu, odnomo po osebah, ki so se zavezale, da prevzamejo stroške za označeni namen; 4. pridobi se tudi potrebno zemljišče z odkupom ali razpisatvijo. Sprejeti sklepi ne nalagajo občini prav nobenih bremen. So pa v toliko važni, ker prehaša Škofja Loka z njimi v zadnjo fazo gradbene akcije.

Neotesanec.

— Olga, tvoj zarocenec je res pravi neotesanec. Pomisli, včeraj sva se peljala skupaj v tramvaj, prost je bil samo en sedež, pa je sedel on in pustil mene stati.

— To še ni tako strašno, mene je pustil celo sedeti.

Grenko mleko in smetana

Pred dnevi sem slišal tožiti enega naših odličnih kavarnarjev, da je dobil v prejšnjih mesecih večkrat in celo dnevno nekaj časa grenko mleko in smetano.

Mnogo so morali preslišati kavarnarji in mlekarice, še več pa mlekarike in nekatere mlekarske zadruge, ki dobavljajo mleko v mesto. Kupci so tožili, da je blago slabo, češ, da je kriva krma, prodajalci so pa zaman trdili, da se krma ni prav nič spremenila. V nekaterih primerih je sledila odpoved kupca na škodo nevednega producenta ali vmesnega prodajalca. Da si bodo v bodoče na jasnem eni kakor drugi, naj mi bo dovoljena najkrajša razlaga, zakaj je bilo mleko in smetana grenka:

Mleko, kakor smetana, postaneta grenka v raznih okolištinah. To napako povzroča v mleku lahko enostavna grenka hrana, nečisti hlevi in posoda ali zapiranje še toplega mleka v vrče. V zimskem času pa je krivo grenkosti mleka in smetane največkrat delovanje raznih vrst bakterij, ki se razvijajo v mleku na škodo vrednih in v mleku potrebnih mlečno-kislinskih gljivic. Te vrste bakterije razkrajajo beljakovine, čistih produkt so grenke snovi, nazvane peptoni. Če pa nastopi od tej priliki še razkrajanje mlečne tolišče, postane mleko ne samo grenko, temveč tudi žaltavo, še prej pa dobi milnat okus.

Omenjenih napak mleka in smetane se ubrani producent, če odgovarja uprava mleka vsem zahtevam po čistosti hleva in mlekarske posode, dalje, da mleko zapre v vrču šele po ohlajenju in da obvaruje mleko in smetano omrznjenja. Bakterije, ki povzročajo omenjeni neprijetni okus mleka, se namreč razmnožujejo in delujejo pri zelo nizki temperaturi. Paziti je torej, da mleko in smetana ne omrzneta takoj po molži ali pasterezaciji, dokler se ni ustvarila tamkaj potrebna stopinja kisline.

F. P.

— Pri zaprtju, preobličili krvi v spodnjem delu telesa, pritiskali krvi, bolečinah v boku in ob straneh, pomanjkanju sapa, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravna »Franz Josef« grenčica izdatno izpraznjenje črev in osvoboditev temnostnih občutkov.

Nedolžni lahkoživec

Ljubljana, 11. marca.

Kakor bi hotel vzeti vse smeh v najem, tako nas Sentejakovski oder zabava s samimi veseligrani, in prava sreča je, da je rešila postaja kar v hiši, če kdo poji od krohota. Pri »Nevarnem lahkoživcu« je bila nevarnost najhujša, saj so se ženske zvalje, kakor bi imele popadke, in krči so lomili možakerje, da so se mi tako hudo smilili, da sem se še sam morali tiščati tam, kjer imajo drugi trebuh. Vse predstave so seveda razprodane, kar dokazuje, kako zdrav je Ljubljanečan, ki zna še vedno smeh za najučinkovitejšo zdravilo zoper vse težave krize. Čeprav ta smeh ni čisto hiperliteraren, vendar je v tem intinmem gledališču velja vedno več inteligence in tudi prav odlične ljubljanske gospode, zvesti so mu pa predvsem tudi še vsi prijatelji, ki so se stiskali in dušili v blagodiščem zraku bivše »dvorane«.

Malomestni tovarnar Rekar - Lavrič ima zorno hčer Tildo - Pirvečo, ki postane v Zagrebu neznanško moderno nadebudna. V Ljubljani bi ji dejali »kinoafna«. Kakor v burkah mora biti, je stari še vedno podjeten grešnik, njegova milostljiva Zofija-Bučarjeva pa ljubosumna Ksantipa in prismojena stara koketa. Stara hoče, da bi hči vzela tip-top zagrebškega gigerja Živka-Petroviča, ker se ji na vse pretege sladko liže, papa je pa izkalculiral, da je najboljša partija njegov bivši knjigovodja in sedanjji kompenjon Šinkovec - Kunc, nerodna in neizkušena, s številkami nabasana neroda. Mnogo starejša je ta mila Jera od dekleta, ampak ima do skrajnosti deviško preteklost, punca in mnama pa hočeta vendar celega moža z buno lahkoživo preteklostjo. Ženske so za to, da je mož že prej vsega sit, v zakonu pa zvesta copata, papanu pa je bolj všeč devičnik, ki se mu šele v zakonskem jarmu odstri vratica do prepovedanih užitkov. In stari prebrisanez napravi devičnika interesantnega, to se pravi, zmagovitega babjaka. Kupi razglednico filmske dive Nine Maye in nanjo ponaredi pomenljiv izliv goreče ljubezni. Šinkovec fingira, da je fotografija s posvetilom izgubil, najde jo mnama in že je Šinkovec po vsem mestu razvpiit lahkoživec, Tilda pa takoj njegova plametča zarochenka. Ali v mesto pride tudi Nina Maya-Baranova s svojim zarocencom Ličnom-Hanžičem, pa je zadržega na odru in z njo tudi krehot v auditoriju.

Režiser Milan Košak je napravil vse, da burka res teče in poslušalcev ne pusti niti trenutka za oddih od smeha. Lavrič je spet v svojem elementu, vendar pa prav nič podoben drugim svojim tipom. Kunc igra nedolžnega lahkoživca, da v njem res spoznamo za skrite grehe in za dobro kupčijo prav dovzetnega nerodnega, a milostljiva gospa Bučarjeva je takda, da sem se njenih strogih pogledov bal celo v auditoriju. Čisto drugače je seveda neme delovata. Pirveča, ki je znala zaigrati po sili osvobodnično modernistko, ki je pa znoraj vendar še moralna malomestna goska. Pravo in zares lepo filmsko divjo je z vso eleganco in šarmom podala gđ. Baranova, posebno simpatičen in nepriljen kavalir je bil pa topot g. Petrovič, g. Hanžič je pa z divnim zarocencom pokazal, da z lahkoto zmaga tudi večje vloge, zlasti pa elegantne ljubmce. G. Moserja kot kočijaža ni treba hvaliti, saj napravi tudi iz najmanjše vloge dobro karakterno figuro, še prav posebno pohvalo so si pa z lahkoto prislužile dražestna gđ. Petričeva in nežna gđ. Grumova kot Tildini prijateljci, prav prikopno in ljubko novinko so nam pa Sentejakobčani predstavili z gđ. Vranotovo. — Omeniti moramo še, da smo prvič obdovetali učinek kupalnega horizonta, saj je naš pogled iz eobe kar spaval čez polje in griče v daljavo, kakor bi gledali skozi okno v pravo pokrajino. Ker Sentejakobčani tudi drevi in ne getojo z razposajeno burko še ponavljajo, bo gotovo spet razprodano.

ZAKAJ PRODRAJO JAPONCI NA KITAJSKO OZEMLJE

Na Kitajskem se močno širi komunizem, ki ga hočejo Japonci z orožjem zatreti

Sovjetska Rusija je zavzela ogromno ozemlje kitajske Mongolije deloma z boljševiziranim, deloma z vojaškimi operacijami, ne da bi bila Evropa kaj opazila, tako da je sedanja meja pomaknjena daleč proti jugu, približno s 50. na 40. meridian, na katerem leži Peking. Če pomislimo, da gre skozi krog, ki ga tvori od treh strani ruska meja, ruska železnica od Mančule preko Harbina do Vladivostoka in da je bila krajina ob tej železnici že do japonskega vpadu prežeta boljševizma, ki se je kaj lahko širil med nezavednim in do kosti izmozganim kmečkim prebivalstvom, pridemo do zaključka, da bi bila tudi Mandžurija najbrže prej ali slej prišla v roke Rusije.

Dejanske razmere na dveh nasproti ležečih koncih Mandžurije pričajo, da je ta zaključek pravilen. V krajini Barga ob sibirski meji prebivajo mongolski Burjati, ki so prijatelji s sibirskimi, boljševiško orientiranimi Burjati, in ti so podpirali Rusijo proti Kitajski. V vzhodnem delu Mandžurije so pa naseljeni korejski komunisti, ki jih Japonska ni trpela na Koreji in ki je njihovemu, po sovjetskih agentih inspiriranemu delovanju, napravila konec šele japonska armada. Ti dve komunistični središči sta še bolj zoževali ostali del kroga, ki je stiskal Mandžurijo kot bodoči plen sovjetske Rusije.

Japonski cesar Hirohito

Po vojni leta 1904—1905 je bilo to ozemlje razdeljeno na dve interesni sferi, na severu je prevladoval ruski, na jugu pa japonski vpliv. Od takrat so pritiskali v Mandžurijo iz severne Kitajske izseljenci v velikih množicah, da jih je zdaj tam okrog 30 milijonov in to je najboljši dokaz, da so se pod japonskim protektoratom razmere tu zelo zboljšale. Kitajci se namreč nikoli ne selijo v deželo, kjer bi jim pretila nevarnost. Boljševiški načrt je šel za tem, da spravi pod svoj vpliv vso Mandžurijo, tako da bi dobili Kitajsko v svoje klešče. Šele nastop Japonske v Mandžuriji je ustavil to dobro premišljeno in pripravljeno prodiranje.

Japonska je v stiku z zapadom šele od svojega prebujenja l. 1853. Ni čudno, da v kratki dobi 80 let še ni zavrgla vse svoje zgodovinske in verske tradicije ter se ne misli na način evropskih narodov. Ali se more tako hitro izpremeniti mišljenje naroda s kulturo, segajočo daleč nazaj v čase pred Kristusom? Moderna Japonska prevzema zelo hitro samo tehnični napredek zapada, njen duhovni razvoj gre pa zelo počasi. In tu tiči glavni vzrok spora Japonske z Društvom narodov.

Kitajski general Changshun, vrhovni poveljnik 500.000 močnega kitajske armade v pokrajini Jehol.

Toda vrnimo se k stvari. Na severu in severozapadu je Kitajsko brez moči proti ofenzivi ruskega boljševizma. Ob južni meji, tako zvani zunanji Mongoliji, ki je popolnoma sovjetska, se vleče pas notranje Mongolije, ki je še kitajska in čije vzhodni del meji na Džehol. Kar se tiče notranje Kitajske, je komunizem najbolj razširjen na prostiranem ozemlju med francosko Indokino in reko Yagte in sega tja do morja. Poedina središča komunizma so razširjena tudi severno

od omenjene reke in segajo skoraj do okolice Nankinga, do sedeža kitajske vlade. V tej krajini je več važnih mest, kakor Kanton, Amoy, Šanghaj, Hangkau in Hongkong, v katerih imajo važne interese nekatere evropske države in kjer prebivajo evropske in japonske manjšine pod zaščito vojnih ladij dotičnih držav.

V tej prostorni in nekoč bogati krajini vladajo komunistične čete, dočim nankinška vlada tu nima skoro nobene moči. Tu je okrog 100.000 vojakov, razdeljenih v 12 moderno organiziranih in oboroženih vojaških enic pod vodstvom kitajskih generalov, ki so se šolali v vojaški akademiji v Whangpoo pri Šanghaju. Poleti, ko so ceste suhe, krene ta vojska v raznih smereh proti severu, osvaja nova ozemlja, pleni veleposestva in deli zemljo med ljudi, ki jih seveda kaj lahko pridobi za take vrste »komunizma«. Jeseni se pa vojska vrača na jug in na Kitajskem zavladajo dozdevni mir, vsaj do spomladi. Kmetje južne in srednje Kitajske vidijo svojo rešitev v vsakem, kdor jim obeta lepšo bodočnost, pa naj bodo to komunisti ali kdorkoli, kajti neprestane revolucije in visoki davki, ki jih zahteva zdaj kitajska vlada, zdaj poveljniki poedinih armad večkrat kar za več let naprej, so kmete tako ogulili, da ne morejo več živeti.

Komunizem je začel prodirati na Kitajsko kmalu po vojni. Širiti se je začel zlasti med nacionalističnimi študenti, ki so se zgražali nad določbami mirovnih pogodb. Kanton je bil takrat središče narodnega pokreta in ondodni študentje, razočarani nad Evropo in Ameriko, so se zatekli k sovjetski Rusiji. Tisoči kitajskih študentov so odhajali v Irkutsk, Leningrad in Moskvo, da bi se tam seznanili z načeli komunizma, ki so ga boljševiki za Kitajce posebej prikrili in mu dali izrazito nacionalistični značaj, tako da je gospodarska stran komunizma stopila docela v ozadje.

Rusija je seveda nudila kitajskim »komunistom« vso gmotno in moralno pomoč. Vzajala je njihove agente v svojih šolah, jim pošiljala orožje in strelivo, ustanovila na Kitajskem vojno akademijo, na kateri poučujejo sovjetski častniki, leta 1923. je pa poslala na Kitajsko Borodina, da bi organiziral komunistično stranko po vzorcu ruske. Mnogo Kitajcev so pridobili komunisti z obljubami ali grožnjami in povsod so ustanovili krajevne odbore. Častnike vladne vojske so podkupovali, vojske demoralizirali in nagovarjali k uporu. Poveljniki nankin-

Kitajski maršal Changshun

ških armad so se dali za denar »premagati« ali so pa dezertirali z vojski in orožjem vred h komunizmu. Tega prevratnega delovanja v vladni vojski so se udeleževali tudi ženske, ki so jih bili izveščali komunistični agenti. Kdor se ni uklonil, je moral čutiti na sebi vso težo železne pesti.

Začasna vlada »kitajske sovjetske republike«, kakor se imenuje zdaj del dežele, kjer vladajo komunisti, je bila izvoljena 7. novembra 1931 in imaj svoj sedež v Suičinu v provinci Kiangsi. To mesto leži približno v prvi tretjini poti med Hongkongom in Šanghajem. Sredstva črpa ta vlada v prvi vrsti iz zemljiškega davka, ki ga morajo plačevati kmetje, če pa ni denarja, začno kratkomalo ponarjati bankovce nankinške vlade, pa je stvar v redu.

Cepprav pa je kitajski komunizem le političen in je v gospodarskem in socialnem pogledu od Marxovega komunizma ravno tako oddaljen kakor na primer ameriški velekapitalizem, dela iste napače, kakor jih dela boljševiški komunizem v Rusiji. Ne zna računati s psiho mas in nasilno uničuje tisočletne šege in običaje, ki so globoko ukoreninjeni v značaju naroda in tvorijo sestavni del njegove verske in socialne strukture. Tudi na Kitajskem so sovjeti proglasili vero za nekaj, kar se je že preživelo, rušijo

domače oltarje, ki jih ima vsaka kitajska rodbina, uvedli so svobodno zakonsko zvezo in uničili rodbino, ki je bila doslej na Kitajskem temeljna socialna enota. Rodbine so tvorile plemena, vrhovni poglavar teh rodbin je bil pa bivši cesar. To temeljno načelo kitajskega življenja je bilo kršeno z ustanovitvijo republike, ki za njo narod ni bil vzgojen. Kitajska je bila močna in enotna, dokler je imela cesarja, ki je v njem ljudstvo videlo svojega očeta. Odkar je pa cesarstvo odpravljeno, pada Kitajska vedno globlje in polagoma razpada, ker nima ideje, ki bi vezala vse njeno prebivalstvo.

Komunistična vlada, katere vpliv je omejen na nekatere srednje in južne pokrajine Kitajske, se trudi na vso moč, da bi prodrla proti severu in se tako združila z ruskim komunizmom. Nankinška vlada ni dovolj močna, da bi to prodiranje ustavila.

To so spoznali tudi Japonci, ki so po vsej svoji mentaliteti in po vseh svojih tradicijah zagrizeni nasprotniki komunizma. Videli so, da bo Mandžurija, ako ostane v oblasti kaotične Kitajske, prej ali slej postala plen boljševiške Rusije. Brez dvoma je bilo to spoznanje eden glavnih motivov za japonski vpad v Mandžurijo, ki dobi na ta način precej drugačno lice, kakor ga imamo navadno pred očmi.

Senator Walsh

Novi ameriški pravosodni minister v Rooseveltovi vladi je 8 dni po imenovanju za ministra umrl. Star je bil 73 let in smrt ga je dohitela dva dni pred prevzemom ministrskih poslov.

Smeh vzrok ločitve

Kdo bi razumel ženske! Če si vedno mrl in zamišljen, niso zadovoljne, če se pa smeješ, jim tudi ni prav. V Los Angelesu se je dala neka Johnsonova celo ločiti, ker se je njen mož prerad smejal. Sicer je bil pa vzrok ločitve v tem primeru vreden vsega upoštevanja. Johnson se je namreč neprestano smejal. Vsaki novi frizuri svoje žene se je smejal, vsakemu njenemu klobuku, vsaki obleki, smejal se je pa celo, če je obed prismojila.

Uboga žena je dolgo potrpežljivo prenašala možev smeh, končno ji je pa šel tako na živce, da je zbolela. Vse na svetu bi bila dala za edino posvoko svojega moža. Nepopisno srečna bi bila, če bi se bil mož naenkrat razjezil. Toda vse mreno prizadevanje pripraviti ga to dega, je bilo zaman. Končno ji je šlo to tako na živce, da je zahtevala ločitev in sodnik ji je dal prav. V utemeljitvi razsodbe je sodnik izjavil, da lahko povzroči možev smeh občutljivi ženi hujše muke nego pretepanje in je lahko brutalnejši od vsakega nasilja.

Ford napoveduje novo vojno

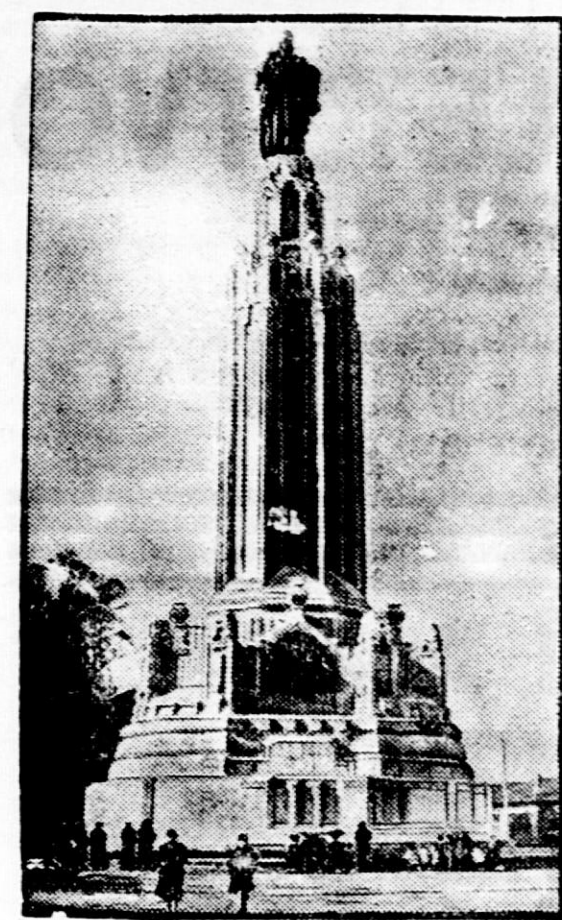
Henry Ford, največji in najzanimivejši industrijec sveta, je povedal novinarjem zanimive stvari o svetovni krizi. Dejal je, da lahko že v najbližji bodočnosti pričakujemo novo svetovno vojno, če ne bomo našli drugega izhoda iz gospodarske stiske. Milijoni brezposelnih po vsem svetu najdejo edini možni ventil — vojno, če jim takoj ne preskrbimo dela. Naloge mirne dobe so vedno težje od vojnih časov. Uničevati je lahko in zato pojde človeški instinkt vedno isto pot. Zato izumljajo ljudje nove morilne stroje. Zato je lažje vzbuditi pri vladah zanimanje za novo orožje, za nove davke, ki naj bi omogočili vojno, kakor pa za načrt nove proizvodnje.

Govori se, da je kmetstvo v obupnem položaju. Kaj se je storilo zanj v primeri z mobilizacijskimi načrti. Glavna napaka poljedelca je, da še vedno misli, da je njegova življenjska naloga pridobivanje živil. Čim je bilo jasno, da so tržišča z živili prenapolnjena, je bilo nesmiselno stopnjevanje poljedelske proizvodnje. V bodoče bo pridobivanje poljskih pridelkov samo del kmetovalčeve naloge, v mnogih državah le neznamen del. Poljedelstvo bo delalo kot največji dobavitelj industrije, in sicer tedaj, ko se začne ljudje zanimati za ustvarjanje, namesto uničevanje.

Razumem, je dejal Ford, da je treba najprej odstraniti s sveta mnoge razva-

line starh vrednot, predno bo mogoče zgraditi nov svet. K tem razvalinam spadajo tudi vojni dolгови. Če bi šlo po mojem, bi jih vrgli na smetišče. Amerika se mora zahvaliti Angliji v toliki meri, da ni lepo pripraviti se zaradi teh dolgov. Angleški kralj me je nekoč vprašal, za kaj mora biti Amerika hvaležna Angliji. Za milijone Angležev sem mu odgovoril. Anglosasi so doprinesli ogromno k razvoju Amerike. To je pravino stališče glede vojnih dolgov in Amerika bi jih črtala, če bi se ne bala, da pojde ta denar za orožje. To pa velja tudi za mednarodne, notranje, javne in privatne dolgove.

Španci podirajo svetinje

Spomenik Jezusovega srca v Bilbao v Španiji, ki bo po sklepu mestnega občinskega sveta podrt.

Zgovorna vizitka

V nasprotju s slavnim državnikom Thiersom, ki je imel na svojih vizitkah samo svoj priimek brez krstnega imena in brez vseh drugih običajnih priveskov, ker je bil menda prepričan, da vsak izobražen človek o njem to itak ve, si je dal napraviti pred dvema letoma izvoljeni francoski poslanec F. Besson vizitke po vzorcu temeljitega leksikona. Mož ima na vizitkah navedene vse svoje vojaške čine, vojaška odlikovanja, akademske časti in vse važnejše dogodke iz svojega političnega delovanja.

To pa še ni vse. Prvim litanijam sledi še nekaj vrstic, kjer so naštetih problemi, ki je o njih Besson kdaj govoril, tako vojni dolgov, elektrifikacija železnic, zakon o tuberkulozi živali, o krizi in brezposelnosti. Na spodnjem robu te originalne vizitke je pa še povedano, da govori gospod poslanec gladko angleško, špansko, italijansko, portugalsko in seveda tudi francosko. Francoski listi, ki poročajo o tem, pripominjajo, da se bo morda našel tudi poslanec, ki si bo dal na vizitke natisniti seznam vseh svojih umazanij afer, državnih dobav, intervencij v zadevi agrarne reforme in drugih zaslug za državo.

Grof Bethlen

znani madžarski magnat, bivši ministrski predsednik, je predaval te dni v Berlinu o »ladžarski in novi Evropi«.

Življenje goril

Kolonizacija je pregnala in uničila v centralni Afriki mnoge redke živali tako, da so bile kolonijalne oblasti končno prisiljene vzeti ogrožene divje živali v zaščito. Ustanavljati so začeli na eni strani rezervacije ali tako zvane narodne parke, kjer je divjad zavarovana pred vzne- mirjanjem, deloma so pa omejili preveč svobodni lov. Mnoge divje živali so delale veliko škodo kolonistom, ker so jim uničevale poljske pridelke in zato ni čuda, da so jih preganjali in pobijali ne glede na to, ali so bile redke ali ne. Med take škodljivce je spadala tudi gorila, ki ji zelo teknejo mladi, sočni poganjki večjih rastlin. Gorila populi vse s koreninami in pusti za seboj v pragozdu strašno razdejano.

Ameriška ekspedicija Carnevega zavoda je proučevala v Belgijskem Kongu življenje teh velikih opic, ki žive potisnjene v gozdne rezervacije nemoteno življenje. Življenje gorilske družine je čudovito. Družina se ustavlja na svoji poti po pragozdu vedno za eno noč, napravi si ležišče iz trave in listja med nizko rastočimi vejami, vtisih tudi na tleh, in na njem prespi samica z mladiči. Samec

pa sedi v bližini na straži. Za zvesto stražo pa mora družina poskrbeti, da ji nanosi čez dan dovolj dobre hrane. To pa se mora zgoditi hitro, sicer deli razjarjeni oči krepke zaušnice na vse strani. V splošnem gorila ni bojovita, izogiba se spopadov s sovražnikom, ki ga hoče prestrašiti s strašnim rjovenjem ali pa z grozečim razbijanjem s pestmi po svojem mogočem prsnem košu. Šele v samobrambi je napadena gorila strašna. V takih primerih ji lahko podleže celo lev.

Kardinalova zaušnica

Armand Jean du Plessis, poznejši kardinal in vojvoda Richelieu (1585—1642), se je odlikoval najprej kot izborni pridigar v postu, potem je pa postal prvi in največji francoski in evropski kancelar sploh. Fascinirajoča osebnost, izredno visoka izobraženost in brezhibna družabna uglašenost, vse to je povzdignilo tega moža na položaj pravega vladarja Francije v letih 1624 do 1642. Zlomil je vpliv španske politike, preprečil že dogovorjeno poroko princa Karla Waleškega s špansko princeso in zaročil ga je s francosko princeso celo proti papeževi volji. S pomočjo ženskih intrig in svojih agentov je pomagal prijateljsko razmerje med rimskim cesarjem nemškega naroda Ferdinandom in njegovim zmagovitim generalom Wallensteinom.

Povsod je imel kardinal Richelieu svoje prste. Svoji diplomaciji je odpiral vsa vrata po geslu: »Neprestano, javno in tajno, povsod!« Svoje intrige je prenesel v prvi vrsti v predsobe velikih gospodov, v družabne salone in damske budoarje. Nasprotnike svoje politike na dvoru je razkrinkal in strl 11. novembra l. 1630., potem je pa začel temeljito čistiti med upornim plemstvom in dal voditi nevsednih plemičev vojvodi de Montmorency odsekati glavo, kraljevo mater je pa poslal v izgnanstvo. Vendar je pa bil njegov družabni položaj dolgo nesiguren, kar je razvidno iz nastopa med njim in kraljevim bratom. Šlo je za svečano otvoritev na Richelieujevo pobudo zgrajene Palais-Cardinal. Richelieu je izrazil željo, da bi se kraljev brat pri tej priliki zaročil z njegovo nečakinjo. Kraljev brat je pa prisilil kardinalu vprico visoke družbe tako krepko zaušnico, da je malo manjkalo, da se sicer korenjaški diplomat ni zvrnil.

Vanderbilti zdaj

Zgoraj Gloria Vanderbilt, ki je bila podedovala 12 milijonov dolarjev, pa je tako obubožala, da ima zdaj samo še 25 dolarjev mesečne rente, spodaj pa Kornelius Vanderbilt, ki je prišel te dni v Berlin, da bi poročal kot ameriški novinar o nemških volitvah.

Mecen umetnosti lord

Med tremi možmi, ki so postali letos 1. januarja lordi in člani angleške zgorne zbornice, je tudi lord Millbank. Doslej se je pisal sir Joseph Duveen in je največji angleški trgovec s slikami. Angliji je poklonil »Tate Gallery« v Londonu, kjer so zbrani umotvori najslavnejših umetnikov sveta. Millbank je daroval Angliji tudi novo galerijo portretov, ki bo priključena »National Gallery«, razširjeni »Tate Gallery«, da bo dovolj prostora tudi za inozemske plastike, poleg tega je pa odstopil državi še novo poslopje British Museuma za grške marmornate skulpture.

Millbank je priredil že mnogo razstav angleških slikarjev v Angliji in inozemstvu, zlasti v Ameriki, razpisoval je visoke nagrade za umetniška dela in podpiral poedine umetnike, pa tudi umetniške šole. Mož ni samo dober poznavalec umetnosti, temveč tudi zelo spreten trgovec, podpira ga pa njegov prijatelj, odlični umetnostni zgodovinar Berenson v Florenci. Ne-koč je kupil Millbank v Ameriki neko sliko za 2000 dolarjev in jo je takoj prodal naprej za 60.000 dolarjev. Galerijo ameriškega državnika in finančnika Mellona je uredil skoraj vsi Millbank, kakor tudi druge galerije, zbirke in muzeje v Ameriki. V zadnjih 30 letih je zaslužil težke milijone, mnogo denarja je pa tudi razdal in spada med največje dobrotnike umetnosti.

Moderni zakonci

— Gospa, ali ste že slišali, da imajo pri sosedovih vesel dogodek?

— Bežite no, kaj pa imajo, fanta ali punčko?

— Kaj še, ločita se

Nedostatki naše filmske industrije

Mnogo dela bo še treba, predno bo zmogla samostojnega življenja

Ljubljana, 11. marca. Prav za prav šele v zadnjem letu se je pričelo pri nas pojavljati stremenje za domačo filmsko umetnostjo. Vendar pa to stremenje v mnogočem ali ni bilo postavljeno na strogo realno podlago, ali pa je bilo porojeno iz zgolj dobičkaželjnosti in želje za zadostitvijo osebnih ambicij posameznikov, katere oba primera sta nedavno pojav, ki bi lahko na naše domače filmsko delo tako negativno vplivala, da bi ga že v samem povoju popolnoma napadeno usmerili.

Filmsko delo, ki naj bi predstavljalo našo zemljo v njenem nehanju, življenju in težah, ne sme biti le odlomek nekega pojava, nego umetniško in fotografsko dovršena celota. V neamaterskem tkivu poklicnega filma ne more biti več nikakega iskanja, niti popustljivosti. Film, kakor vsako gledališko delo, mora biti bogat po originalnosti in mora vsebovati zadostno močnega dramskega dejanja, ki naj ga označuje v ameriki. Ako tega ni, je izgubljen in bi bili vsaki nadaljnji poizkusi le metanje denarja skozi okno. Pri poklicnem filmu ni več mesta začetnikom in eksperimentatorjem. To si lahko dovoli amater radi film večje izpopolnitve, ne pa podjetnik, ki želi svoje delo ustvariti za široke mase. To velja predvsem za filme, katerih notranje dejanje je važnejše od eksterijera.

Druge vrste filmov, ki je oboje zlasti ruska filmska podjetja, so prirodni filmi. Ti poveličujejo prirodo tako, da na filmskem traku ustvarjajo divno simfonijo, izraženo v gibanju zlatega klasja, trepetu dreves, močnatosti vod, prešernosti planin itd. Tak film ustvarjamo brez tehničnih pomožnih sredstev in brez specialnih objektov. Toda v takem filmu moramo vsako dejanje kooptirati brzo, močno in brez napetih dogodkov med ljudmi, pa četudi bi ti ljudje v glavnem označevali pejsaže in jim povečevali že itak živo pestrost. Celokupna ta koncentrirana pažnja na poetičnost neštetih in zelo raznolikih idil vpliva nedvomno na vsakega mnogo bolj vzgojeno, negoli dejanje, včasih košljive vrednosti, zabavnih filmov. Lahko bi poudarili, da je prirodni film med kinoočkovaleci mnogo bolj priljubljen, kar nam vedno dokazuje vesel in občudujoč šepetalec ob vsaki lepi prirodni sliki. Dočim smešnemu dejanju sledi le smeh brez vsakega občudovanja. Človek refleksično stremi za umetnostjo in povzdigo. To stremenje pa je doslej edino ruski film dosegel na razumeval, dočim so ga vsa ostala filmska podjetja hotela razumeti le redko in še takrat le da s prirodo poživeli film in nadoknadijo sicer puho filmske vsebine. Ta za ljubljeno v naravo, predvsem poetičnost, idealizirane pejsaže in zdravih, jedrih ljudi v teh pejsažih je prišla nekako originalno v nasprotju z vsakodnevnimi kuhinjskimi interjeri.

Naša domača filmska umetnost do danes še omahuje med enim in drugim. Doživeli smo že poizkuse, ki naj bi vsebovali navadno dejanje, pa so večinoma bili pogrešeni zaradi nezadostne rutine igralcev, doživeli pa smo že tudi poizkuse druge vrste filma, v katerih pa je navadno dejanje pokvarilo ves učinek, ki bi ga sicer zapustile šege. Poizkusi pri domačih zvočnih filmih z dvo-

jezičnostjo so propadli, ker radi tega morajo gledalci naravnost neprijetno občutiti tendenco in inscenacijo. Zato se je lahko zgodilo, da je prvi res dovršeni in doslej edini strogo jugoslovski zvočni film bil izdelan v Ameriki. Pred skoro letom dni ustanovljeno Yougoslav Pictures Incorporation v New Yorku je nedavno dovršilo svoje prvo delo: »Ljubzen in strast«. Sodeč po ameriški kritiki »The New York Times«, ki je znana kot izredno stroga, zlasti za tuja dela, je ta film res uspel. Podjetje, ki želi producirati izključno naše zvočne filme z ameriško filmsko tehniko ob sodelovanju le naših rojakov, pa ne namerava tega svojega dela omejiti le na proizvodnjo v sami Ameriki, kjer je sicer pogodbeno vezano na Royal Studio v New Jersey, nego hoče v doglednem času v naši državi ustanoviti lastni studio za ves Balkan. Tako bi pridobili ne le studio, ki sicer ni najvažnejši, nego predvsem resnične strokovnjake z dolgoletnim izkuštvom pri filmu, ki bi znali ustvariti naš domači film, bodisi ene ali druge vrste, in mu podati potrebno umetniško, zvočno in fotografsko vrednost. Poleg tega pa bi ti ljudje vzgojili naš domači naraščaj v tej industriji tako, da bi se v doglednem času lahko osamosvojili in odtujili vsakemu inozemskemu vplivu.

Primerilo se je, da so nekatera filmska podjetja naravnost tendencijozno predstavljala našo zemljo in jo osmešila, kakor je n. pr. Beograd v vrsti vseh evropskih prešolnic, kjer je prikazan kot majhno albansko gnezdo itd., pa bi bila potrebna na tej strani tudi največja strogost od strani državnih oblasti. Francozi so prvi, za njimi pa še mnogi drugi, uvedli najstrožje predpise, po katerih je vsakemu, ki nima za to potrebne dovoljenja, prepovedano animiranje mest in krajev. To niti pri nas ne bi bilo odveč.

Pohvaliti moramo sicer domačine, ki so pri nas prvi začetniki poklicnega filma, vendar pa to še ne pomeni, da jim smemo odpustiti napake z navdušenimi slavojevi. Čim strožja je kritika, tem boljša je, ker neumiljeno razgali vse slabo in opozori podjetnike na vsako napako, ki naj bi v bodoče izostala. Za vsak poklic je potrebna dolgoletna predhodna izobrazba, pa tako tudi za filmski. Mi pa še nimamo v Jugoslaviji domačega človeka z res zadostno filmsko izobrazbo za poklicno režisersko delo. Mnogo izkušeni ima sicer Ita Rina ali Tamara Djordjevič, vendar pa le za igro, ne pa tudi za režijo. A režija je ravno najvažnejša vedno in povsod, pa seveda tudi pri filmu. Ni to omalovaževanje naših ljudi, nego le ugotovitev stvarnega. Poizkusi nas veljajo milijone, katerih mi nimamo odveč, niti bi jih mogli utrpeti. Ne preostaja torej drugega, nego da sprejemamo začasno med se tuje strokovnjake, ako sploh zadove domače filmske industrije hočemo smatrati za dovolj zrelo in resno, ki naj bi nas sčasoma osamosvojila v tem delu ali pa da vprašamo filmske industrije odgovodno za par let, v katerem času naj bi se ambiciozni naši ljudje v tujini usposobili za režiserje in ostale potrebne strokovnjake, ker nas naivni poizkusi ne veljajo le težkega denarja, nego nas pred tujino postavljajo tudi v smešno luč.

R-y.

Mariborski škof

ne nasprotuje upepeljevanju mrličev?

Zdravnik dr. Kunej, ki so njegovo truplo upepelili, je imel cerkveni pogreb

Iz Maribora nam pišejo: Doslej je bilo splošno razširjeno mnenje, da je katoliška cerkev odločno proti ideji upepeljevanja mrličev. Zato cerkev tudi ni dovolila spremstva duhovščine in cerkvenih obredov pri pogrebnih mrličev, ki so jih upepelili v krematoriju. Tu in tam je cerkev že večkrat napravila izjemo, a v splošnem katoliška cerkev še ni bila naklonjena krematorijem.

Množiti so se pa začele izjeme zadnji čas posebno na Češkoslovaškem, kjer odpravljajo večja mesta drugo za drugo v krematorije. To silno pospešuje porast članstva v društvih za upepeljevanje mrličev in se je lansko leto zgodilo v Pragi celo to, da so v enem mesecu upepelitve v novem krasnem krematoriju celo prekosile število navadnih pogrebov. Zato so v eni škofiji na Češkoslovaškem rešili vprašanje cerkvenih pogrebov pri kremaciji na ta način, da so mrliča, ki so bodisi sami ali njih sorodniki želeli cerkvene obrede, najprej spustili v grob in jih nato zopet dvignili iz groba, ter šele potem prepeljali v krematorij. Pri pogrebu ministra Viškovskega je cerkev celo dovolila spremstvo duhovščine do krematorija, kjer je zapustila spreved.

Prejšnji teden pa je prelomil dosedanja tradicijo katoliške cerkve tudi mariborski škof. Pokojnemu zdravniku dr. Ferdu Kuneju v Slovenjgradu, ki je v svoji oporoki izrecno zahteval upepelitev svojega trupla, a je obenem poleg drugih dobrodelnih namenov zapustil tudi cerkvi v poslednji volji nekaj premoženja, je mariborski škof izrecno dovolil na zadnji poti tudi cerkveni pogreb. Ob krasnem pogrebu pokojnega dr. Kuneja je opravil cerkvene svečanosti slovanješki dekan č. g. Čiček, ki se je tudi udeležil pogrebne sprejeda. Nato je truplo pokojnega dr. Kuneja prevzelo mariborsko društvo za upepeljevanje mrličev »Ogenj« in ga dalo prepeljati v Gradec, kjer je bilo v petek v tamošnjem, lansko leto odprtem krematoriju upepeljeno. Pepel pokojnega bo vrnjen v

Slovenjgradec.

S tem je mariborski »Ogenj« izvršil tudi prvo upepelitev svojega rednega pokojnega člana. Lansko leto pa sta bila upepeljena dva izredna člana, kotih zapustila je morala zaradi tega plačati polne stroške upepelitve.

Redni člani mariborskega »Ognja« plačajo ob vstopu le pristopnino, ki je odvisna od starosti, in nato mesečno članarino po Din 15.—, ter oskrbi potem vse stroške pogreba in upepelitve od Maribora naprej društvo, ki je v zvezi z graškim sorodnim društvom »Flamenc«, na lastne stroške, kar pogreb pokojnikovim preostalem znanec ne pomeni.

Podrobnejši pogoji za vstop v »Ogenj« so razvidni iz društvenih pravil in pravilnika ter brošure sodnega svetnika g. dr. Travnerja o upepeljevanju mrličev, kar vse društvo rade volje vpošle proti vpošiljavni zneska Din 5.— v zamkah.

Ker je sedaj tudi nasprotstvo cerkve napram upepeljevanju mrličev odpadlo, se bo ideja upepeljevanja mrličev med Slovenci gotovo ravno tako širila, kot v drugih naprednih državah. Za informacije se je obratiti na naslov: »Ogenj«, Maribor, Koroševa ul. 8.

Iz Črnomlja

Združenje vseh obrtnikov v Črnomlju je poslalo ZTOI resolucijo proti nezamerni ustanovitvi Batine podružnice v Črnomlju, zaključeno na seji vseh čevljarških obrtnikov, podkrepljeno z zelo uinestnimi in tehničnimi ugotovitvami. Pričakuje, da bodo merodajne oblasti, zlasti ZTOI, najenergičneje ukrenile vse potrebno v zaščito že itak nadve siromašnih belokranjskih čevljarških obrtnikov.

Kmetijska razstava, ki potuje širom naše države v železniških vagonih, se bo ustavila tudi v Beli Krajini, in sicer na metiški in črnomeljski postaji. Še sedaj priporočamo našim vrlim kmetovalcem, da si to vzorno razstavo ogledajo in tako svoje gospodarsko znanje obogatijo.

— Vode naraščajo še vedno. Vasi ob levi strani Kolpe so skoro pod vodo in le ista prodra še tudi v nekatera poslopja. Obalni kraji so odrezani od most, pa se vti veje promet s čolni.

— Tujako prometnemu društvu v Črnomlju je kr. banska uprava te dni potrdila pravila in tako omogočila končno ustanovitve. Ustanovni občni zbor se bo vršil v kratkem, pa še sedaj opozarjamo vse naše pridobitnike, zlasti hotelirje, gostilničarje in obrtnike, kakor tudi vse posameznike, katerim je drag napredek naše lepše rodne Bele Krajine, da k društvu še takoj ob ustanovitvi pristopijo in ga tako podprejo. Spomladaj bodo takoj uvedeni zopet in letniški vlaki, pa tudi sicer bodo železniške zveze z Belo Krajino izboljšane in ji tako dana možnost razvoja v tujem prometu. Velikemu razmeranju vseh oblasti morajo slediti tudi Belokranjci sami s delom za povzdigo svojih krajev. Že prvi islet fotomaterjev, katerega se bo udeležilo okrog 500 udeležencev, bo najlepša propaganda naših krajev, pa jim moramo pripraviti sprejem, kakršnega so vedno priredila vsa druga mesta, ki so jih fotomaterji obiskali.

S Ponikev

— Odhod priljubljene učiteljice. Včeraj je zapustila našo šolo učiteljica gđ. Zorana Hauptman, in šla na svoje novo mesto v Ljubljano. Njene učenke so jo spremljele do postaje in jo navdušeno pozdravljale in ji klicale »Nasvidenje!«

— Čestni valjar smo že dobili in nam prav dobro kamene pritiska po cesti, tako da bomo imeli sedaj Dolenjci prav dobro cestno.

— Nov grob. Danes je umrl Pučlev oče iz Dol. Ponikev v 83. letu svoje starosti. Marekatero smešno nam je povedal, zdaj ga pa ne bo več med nami, dolenske korone. Nasvidenje Pučlev oče naš zvezdani! Družini naše globoko sožalje. Na njegovi zadnji poti ga sprejemo jutri, v nedeljo popoldne.

Besedo imajo naši čitatelji

„Pozdravljen, Bežigrad!“

Pojasnilo mestnega gradbenega urada

Pod šifro »Postaša« je napadel v št. 50 »Slovenskega Naroda« anonimen pisec mestno upravo radi del na Tyrševi cesti. Iznešeni očitki ne vsebujejo stvarne kritike, marveč so pisani v tonu tendencioznega in nestvarnega zabavljanja, kar gotovo ni v korist stvari same. Zavračati moramo na ton in predvsem pribiti, da ni točna trditev, da se za Bežigrad, ki nima nobenih občinskih svetnikov, nihče ne briga. Ne glede na to, da je vsak občinski svetnik zastopnik vsega mesta in ne samo svojega okraja, so vedno smatrali ravno občinski svetniki iz šiske tudi bežigradske interese za svoje. Zupan ljubljanski pa se je osebno in na lico mesta interesiral za potrebe Bežigradčanov ter jim ustregel, kjer je mogel.

Dela na Tyrševi cesti so se izvršila tako, kot so to zahtevale prometne razmere in pa tehnična možnost. Dopisniku ni všeč, da se niso vsa dela izvršila naenkrat; po njegovem mnenju bi se morala istočasno izvršiti glavna kanalizacija, bi se morali izpeljati postranski priključki, bi se morali urediti hodniki in napraviti robniki. Vsakemu lajku mora biti takoj jasno, da je to že iz prometnih ozirov nemogoče, kajti v tem primeru bi bilo treba Tyršovo cesto, ki tvori eno najvažnejših prometnih žil našega mesta, za več mesecev popolnoma zapreti. Kje naj bi se vršil potem promet, nam ni umljivo.

Resnica je, da so se dela vršila sistematično in po vseh pravih gradbenih umetnostih. Najprej se je nadaljevala gradnja velikega zbiralnega kanala, ki je namenjen Bežigradu in Šiški, po Tyrševi cesti med Pokopališko ulico in topničarsko vojašnico. Ta del kanala je dolg 800 m, ter znaša njegova globina 4—5 m. Kljub temu je bilo to ogromno delo izvršeno v dveh mesecih! Promet ni bil oviran niti trenutek ne za pešce, ne za voznike.

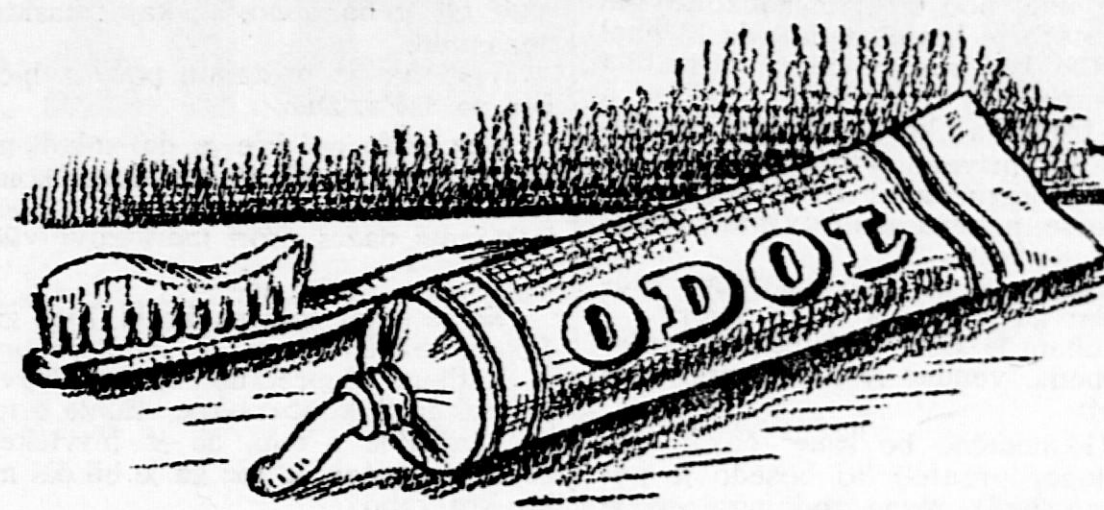
A tudi iz tehničnega vidika je jasno, da se pri tako globokem izkopu — do 5 m — ne morejo istočasno vršiti nobena druga dela in zlasti tudi ne naprava prečnih kanalov, stranskih kanalov in priključkov na posamezne hiše, ker bi ne bil samo promet popolnoma zaprt, temveč ker bi nastala tudi nevarnost, da se cesta popolnoma zruši. Razumljivo pa je tudi, da bi se s takim načinom — sicer brezsmiselnega in tehnično neupravičljivega — dela ne prihranila niti ena delavska moč, niti ena delavska ura.

Sele po dograditvi glavnega kanala je bilo mogoče napraviti priključke požarnih škaf kanalov ter sekundarnih cestnih kanalov, ki gredo preko ceste navpično na glavni kanal. Priključkov na posamezne hiše pa itak nima v rokah mestni gradbeni urad, marveč jih delajo največkrat privatni podjetniki na naročila hišnih lastnikov.

Vsakomur človeku, ki je imel opraviti samo kot gledalec s cestnimi deli, je znano, da je potrebna nekaj časa, da se prekopa zemlja znova usode in utrdi. Zato tudi gradbeni urad ni mogel pričeti z urejevanjem hodnikov in robnikov istočasno, ko so bili jarki zasuti. Če bi bil to napravil, bi bil v resnici povzročil občini izdatno škodo. Še potem, ko je že preteklo nekaj časa in so se hodniki naseli, — ponekod je bilo treba nasuti cesto tudi 30—40 cm visoko — so se ti nasipi posmili nekoliko omečali.

Taylorov sistem kritik prav neumestno iznabija v svoje namene. Neresničeno je, da bi bil gradbeni urad ceste trkrat v 3 mesecih na istem mestu razkopal. Če se pa dva kanala križata, je pa to samo ob sebi umljivo in ni noben greh. Da se je pa pri izkopu kanalov ostali gramoz uporabljal za nasipanje cestnih in hodnikov v bližnji okoli-

Če otroci ostankov jedi ne odstranijo temeljito z zob, se napravi iz malih glivic zelena zobna prevlaka, ki ima za posledico pokvarjeno zobovje. Zaradi tega naj že otroci nequejejo zobovje z ODOL zobno pasto.

ODOL-zobna pasta ima veliko čistilno moč zaradi svojih obilnih koloidnih sestavin. Zobovje očisti temeljito ter odpravi vsak neprijeten vonj, vsa barvila in vso nesnago.

lici, je pa menda tudi samo ob sebi umljivo. Neekonomično bi bilo voziti ga v Ljubljano.

Naj še omenimo, da Tyrševa cesta sama na sebi ni v pravem nivoju, niti v podolžni, niti v prečni smeri. Novi robniki pa so položeni v pravem nivoju, zato je naravno, da stoje na enem ali drugem mestu različno visoko nad sedanjo cesto. Čim bo pa cesta regulirana, bo cestiste dvignjeno in prilagojeno višini položenih robnikov. Zaenkrat je pa cesta še last državnega erarja, ki ima dolžnost vzdrževati jo.

S kanalizacijo, ureditvijo hodnikov ter pomnoženo izboljšano razsvetlavo je bežigradski okraj mnogo pridobil. Mestna občina se je trudila v okviru svojih možnosti ustredi stalnim željam prebivalcev Bežigrada, pa bo to skušala tudi v bodoče ne ozi-raje se na take napade. Stvarna kritika in stvarni predlogi so mestni upravi vedno dobrodošli, nestvarno zabavljanje pa odklanja.

X-Y-Z

Doslej smo vsi veljali za državljane, pa naj si smo bili x-i, y-i, ali z-i. Pa so se pojavili ljudje, ki trdijo, da ni v domodromnem duhu, če se pišemo tako nesrečno, da je našemu imenu konec x, y ali z in da taki ne spadamo v občestvo domorodcev in da nas odklanjajo in da menda sploh ne moremo biti člani naše velike slovenske družine, kajti so x, y in z tuje končnice. Jaz, postavljam, se vulgo pišem Spectator in to ni naše ime, kakor n. pr. Zolna ali Pezdir in torej nisem »naš« človek in naj me bo sram in sploh naj molčim. Pa tudi ono pravo menda ni daleč od onega rimskega Spectatorja in torej sploh nisem človek v duhu teh domorodborcev.

Postavim še dalje. Naši zgodovinarji naj ponovno preiščejo življenje nekega velikega Nemca Strossmayerja, ki so ga proglasili za našega človeka, kajti je njegov nacionalizem postal domoljiv radi nesrečnih dvoh s in še bolj zaradi nesrečnega y-a. In smo imeli za nimistra nekega slovanofoba Neudorferja, ki da bi se moral pisati za Novovasiča, bi je hotel spadati med nas. In vojvoda srbske vojske Sturm - Juršić je sedaj postal samljiv, ker kaj naj bi sicer pomenil onegavi Sturm. Tudi Einspeler je bil bogsigavdi kakšne vrste tič, ko bi se vendar moral pisati Samoigraleo ali Enoirgalec. Tem domorodborcem je vsako tuje ime znak nekoga ali nečesa, kar ne spada k nam. Na ljubljanski dr. Riko Fux pa naj se kar hitro prelevi v Lisjaka ali karkoli, ker isti njegov štiriočlani x ni niti najmanj v skladu z njegovim strogo nacionalnim delom. In sploh, da ga ni sram, ker se tako piše in s svojim imenom tujem dokazuje nekako to, da tu nismo Slovenci in da ne vemo, kaj se spodobi. Še tisti Smentani Metliki je ta x njegovih sorodnikov nekoga zbolel v očih in je torej res nevaren za naš obetov in naj nas več ne ogroža.

In poleg teh hite vsi Rožnani in se spremene v Cvetlane, kajti je Rožman v sorodu z die Rose, Zupančiči in Juhančiče, kajti je Zupančič iz župe ali die Suppe, Gradniki v Stopinjake, kajti Gradnik iz der Grad, Gangli v Hodle, kajti je Gangl iz der Gang, Kerni v Zrna, kajti so si leposodili ime od der Kern, Koceti v Pokrivala, kajti je Kocce iz die Kotze, Kramerji v Torbarje, kajti je Kramer iz der Krämer, Bonati v Dojlljače, kajti je Bonat iz die Bonne, Maksimoviči v Načeloviče, kajti je Maksimovič iz die Maxime, Mački pa v Neumnike, ker je morda nastal Maček iz der Matz, ne pa od našega pristnega mačka itd. in bo potem zaveda glede nacionalizma vsakega posameznika ugodno rešena.

Iz Nemčije bodo imagnli vse ministre na ezineke, kajti nimajo nemških imen in so sumljivi, o ubogem Cermaku pa sploh ne govorim, ker je že itak velik revež ga bodo bržkone poslali Čehom nazaj, ker kaj bi Čeh

Američanom? Ni vendar važno delo posameznikov, nego le ime granitni dokaz o narodni zavednosti vsakega človeka.

In prosim ponižno, kaj naj sedaj storimo vsi taki ubogi preganjeni trpiji? Jadrno naj se prelevimo, da ne bo duha, ne sluha za nami in naj se odrečemo svojih očetov in dedov, ki niso vedeli o smrtne grehu, ko so ustvarjali te bentane primke. V Srbiji je polno uglednih veljakov s primkovo pritliklo Hadži in je to turška beseda in so torej Turki in v sramoto in pokoro srbskega narodu. In bo menda sploh potrebna javna anketa in revizija zaradi takih anacionalnih primkov, ki so v nadlogo nacionalnim.

X-i, Y-i, Z-i in vsi drugi, ki spadajo k tej parijski kasti, naj torej pripravijo spremembo primka, če hočejo biti zveličani in če hočejo, da se jim bo dobro godilo na zemlji.

Spectator.

SOS, občina!

Pod naslovom »Tožbe nad blatom« je »Slovenski Narod« 3. t. m. prinesel krajšo notico, v kateri omenja, da je postalo blato pri nas povsem vsakdanje. Pisec te notice gotovo niso znane razmere v južnozgodnem delu mesta, t. j. predvsem Karlovska in Dolenjska cesta, kar bi sicer njegova pripomba ne mogla biti tako mila. Že v začetku Florjanske ulice opaziš, da se bliža Blatna vas, kajti za kraje od tu naprej naša občina, ki ima sicer res veliko smisla za čiščenje in pomivanje cest v centru, kakor tudi za razna, trenutno popolnoma nepotrebna olespevalna dela nefrekventiranih ulic (ulica na Grad itd. itd.), res prav po mačehovski skrbi za svoje sosmešane tega dela mesta. Že v naprej vemo, da si prizadeva ne bodo s to prošnjo belili glav, pa jih zato najvišjeje vabimo, da se izvolijo na lastne oči prepričati o obupnih cestnih razmerah Florjanske, Karlovske in Dolenjske ceste. Ta oglel na lico mesta naj bi se vršil po možnosti od 7 do 8. ure zjutraj, od 12. do 14. ure ali pa od 6. do 7. ure zvečer, to je ob času, ko je promet največji, da bi videli, s kakšnimi akrobatskimi trikii si mora človek pomagati, da pride kolikor toliko dostojen v mesto. Sicer pa bi dober poznavalec tega največje lahko spoznal prebivalce tega okraja že po tem, ker ob dnevih še večednevne suše prihajajo v Ljubljano v galošah z debelimi sledovi blata.

Ogledni komisiji bi priporočali, naj se postavi ob prometnih urah za kakke pol ure ob koncu Florjanske ulice, da bi bila deležna vseh onih dobrot, ki brizgajo na vse strani izpod koles dirajočih avtomobilov, kajti če že mi uživamo te dobrote mesece in mesece, zakaj jih ne bi privoščili še našim preljubim merodajnim vsaj pol ure. Od tu dalje bi komisija lahko nadaljevala pot (ker bi bila namreč od nog do glave »pepitca«) proti dolenskem mostu kar peš po sredi ceste, najbolje s kakim geometrom na čelu, da bi sprotil izmeril globino raznih kotanj, napolnjenih z mešanico blata, snega, konjskih dobrot itd., ki stalno izpod koles škropi nas uboge pešce. Pot naprej bi jih privedla čez dolenski most, katerega okolica je v naravnost škandaloznem stanju. Ako imaš srečo, da prideš brez morske boleznii s tramvajem čil in zdrav do postaje Črnašvar, te čaka ob istopu drugo razočaranje, ker namreč ne veš ne kod, ne kam. Stojiš v izklobanblatu, iz katerega se je le težko izklobacati. Če nisi v škornjih, nego le v navadnih protetarskih galošah za 47 Din, ugotoviš pri prihodu domov, da je blato globlje od tvojih galoš. Kdor bi pa hotel nadaljevati pot proti dolenskem kolodvoru, mora vzeti s seboj tudi leščerbo, ker je ob železniškem prelazu edina razsvetljava ta, ki jo nosiš s seboj. Od slučaja do slučaja gori sicer tu mala žarnica, ki razsvetljuje kak m2 dolenske ceste pod seboj, vsa druga njena svetloba pa pada na blizu stoječe smreke najbrž v nadomestilo sonca, ki ga pozimi tudi cvetje in drevje pogreša.

Tako je torej pri nas po resnici in pravici SOS, mestna občina, pomagaj nam, spravi s cest sneg, postgaj blato, uredi nam cestnišče in nam s tem dokazi, da smo enakovredni, kakor ostali meščani. Steer ne trdim, da naš mestni magistrat ravno povsod zapostavlja, kajti lojalno priznavamo, da nas pri plačevanju vseh mogočih davščin zelo upošteva, pa bi nam zato bilo milo, če bi se tudi razen davščin samo pa tja zmenil za nas.

Alfa

Podrejeni in omejeni čutijo najhvalviše sile.

A. D. Emery:

Dve siroti

Roman

Pri tem je bil Lafleur popolnoma iskren. Bil je eden tistih ljudi, ki moralnega čuta sploh ne poznajo; to je bila nekakšna zmes prirojene poštenosti in podzavestne pokvarjenosti, poleg tega je bil pa še lakomen.

Sluga markiza de Presles, premeten falot, je bil zaljubljen v svojo sestrino, ki jo je imel pod strogim nadzorstvom in za katero je hranil denar, da bi imel za svatbo kaj pod palcem; to je bila njegova najbolj vroča želja.

Od trenutka, ko je obljubil markizu, da mu privede »divjačino«, kakor je nazival razuzdanec lepo dekce, ni mogla torej nobena sila odvrniti Lafleura od te podlosti.

A Lafleur je bil zelo iznajdljiv vedno, kadar ga je čakala težka naloga.

Na tistem je sicer godrnjal na svojega gospoda, vendar je pa mrmral sam sebi:

— Gospodično bo sicer čakal gospod, dober prijatelj (to besedo je posebno naglasil) njene rodbine; to je imenitno. Najprej pojde za to, da spoznam tega človeka, ki ga misem še nikoli videl. Ko bo opravljeno to težko delo, bom moral poskrbeti, da dobrega

prijatelja ne bo k prihodu pošnega voza. Ko se spremenijo iznabim tega moža, se bom moral namestu njega in zavajati predstaviti gospodičini. Končno pa, če se bo markizova lepota upirala in če zavohla moje početje, bom moral uspraviti svoje dobro srce, opustiti vsako usmiljenje in odločiti se za posebne ukrepe, če ne pojde drugače.

Misleč na te »posebne ukrepe« je vzel Lafleur iz žepa svoje livreje kristalno stekleničico in držel jo proti okencu, je zamrmral:

— Gromska strela, komaj za tri markizove pustolovščine bo še te robe. Za logo bo treba obnoviti, kajti markiz je nenasiten.

Tisti hip je pošaljoni počil z bičem. Bili so v Parizu.

Cez pičle pol ure je dal mladi markiz de Presles odpeljati svojega komornika na vogal ulice Dauphine in kočijaž je pognal nazaj proti markizovi vili...

IX.

Ko je ostal sam na kraju, kjer ga je čakala težka naloga, je sedel prebrisan Lafleur najprej na ograjo Novega mostu, da dokonča svoje zadnje priprave. Začel je s tem, da je privlekel iz žepa mošnjiček, ki mu ga je bil dal markiz kot vabo.

Odprl ga je in vzel iz njega tri cekine.

— Tako, tole je za moje falote, — je dejal in spravil cekine v žep svojega

telovnika. — Ni jih treba več kazati, poznam svoje tante, težave bi mi delale... Zda gre za to, kako in kje najti jih. Samo če niso še vsi pokopani od našega zadnjega junaštva.

Lafleur je krenil proti krčmi v zakotju nabrežja Conti, mrmrajoč sam pri sebi:

— Če so moji fantje še živi, so gotovo v ječi ali pa v krčmi.

Lafleur je bil namenjen v eno tistih zakotnih krčm, kamor so zahajali mladi lahkoživci na ostrige, ki so jih zalivali z belim auxerreskim vinom.

Tem gostom na lupo je bil dal krčmar postaviti mize pod stoletnimi drevesi, ki jim je bila človeška roka prizanala, ko je začrtala meje nabrežja Conti.

Nasprotno so se pa zadovoljevali gostje v krčmi sami z zakaženo sobo, težkimi mizami in stoli, privezanimi iz previdnosti k mizami, kajti po pjančevanju, ko stopi ljudem vino v glavo, je dobro seveda za pretep vse, kar pride pod roke, najboljši so pa vedno stoli.

Lafleur se je ustavil na pragu, vprašujoče je pogledal po krčmi in ko je opazil tiste, ki jih je iskal, je sedel z njimi k mizi v zadnjem kotu krčme.

Pogovor je bil kratek. S čudnimi ljudmi te vrste se lahko vedno hitro domeniš. Cez pičlih deset minut je Lafleur že zapuščal svoje »pomocnike«, seveda potem, ko jim je bil dal vsa potrebna navodila.

— Okej, glej, kako gladko gre vse od rok, — je zamrmral in si zadovoljno pomel roke; — ta dva lopova me bosta čakala za vozom. Ah, toda... in voz... moram se prepričati, če ni v delu.

Vidimo, da se je ta propalica včasih nekam čudno izražala. Izvošček je stanoval nekaj sto metrov odtod, v neposredni bližini Zelenega trga.

Lafleur je pogledal na stensko uro v krčmi.

— Se eno uro imam časa, to je več ko dovolj.

In pospešil je korake, da je bil kmalu na Novem mostu; hitel je na vso moč, tako da se je zaletaval v mimoidoče, ne da bi se zmenil za psovke, ki so se razlegale za njim.

Kmalu je vstopil k izvoščku.

— Ah, ah, — se ga je razveselil podjetnik, — na prijeten izlet se pripravljamo, a? Čudno. Ne vem več, kaj si mislijo ti plemiči; moji konji stojijo skoraj že tri dni. Kaj gospoda nič več ne ugrablja mladih deklet?

— Potrpajte, potrpajte! — je odgovoril Lafleur in stisnil izposojevalcu dva cekina v roko. — Evo, skromen začetek je že tu.

— Kdaj bo naše delo?

— Cez pol ure.

— Kje pa?

— Nasproti krčme »Pri križatem srcu«.

— Dobro... Ah, ali bo pri tem tu-

di pokalo? Zadnjič so mi razbili šipo.

— Danes, stričko, ne bo nobenega odpora... za to poskrbim že jaz.

In Lafleur je odšel, mrmrajoč sam pri sebi:

— To še ni vse, treba se bo tudi preobleči.

Prispel je bil baš pred trgovino starinarja, kjer je visel nad vvhodom napis: »Pri poljskem kozuhu«.

Lafleur je bil pri starinarju tako dobro znan, da ga je sprejel trgovec zelo prijazno.

— Kaj gremo drevi v družbo? — ga je vprašal smeje.

— Ne, pač pa potrebujem ponošeno meščansko obleko.

— Kaj boljšega?

— Hm, da bo le cela in ne preveč oguljena. Poglejmo, če imate kaj prikladnega.

Starinar je primaknil odjemalcu stol in mu pokazal več starih oblek.

Kmalu je Lafleur izbral tisto, ki se mu je zdela najprimernejša. Odšel je v sobico za trgovino. Vrmil se je preoblečen, stopil je pred ogledalo in poskusil na hitro roko, kako bo igral svojo novo vlogo.

Zares, je pomislil, če ga je Henrika slučajno opazila, ko je vstopal v voz, ga bo zdaj težko spoznala.

Zadovoljen s svojo izpremembo je Lafleur odšel iz trgovine. Ni pa še napravil sto horakov, ko je prihitel ves zasopel nazaj.

RAZPRODAJA

ZA DAME IN GOSPODE. — SAMO ŠE NEKAJ DNL

P. MAGDIČ, Ljubljana

Frančiškanska ulica 10

SADNO DREVJE

Zlatno, 3 do 4 letno, prvovrstno, raznih vrst, komad po 6 in 8 Din. — Okrasno drevje in grmičje, sadike za gozdove in žive meje, igličevje, šparge itd. razpošilja po zmerni ceni

RASADNIK »VIKTORIJA« LOVREČINA, z. p. Vrbovec.

Ceniki na željo zastoj.

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozil, prevoznih tričkljev, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Cenik franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozil, v UBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

V bloku hiš nebotičnika se oddajo:

LOKALI STANOVANJA PISARNE samska stanovanja

3 sob s pritliklami,

poedine sobe ali več skupaj,

z eno ali več sobami

Po znižani ceni.

3723

Pojasnila: Gledališka ul. 8-III., soba št. 2

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovarjamo. Najmanjši oglas 10 par.

SLUŽBE

BUBISTUCERJA sprejem. — Šimunac, Kranj. 1440

STANOVANJA

NEOPREMLJENO SOBO v novi vili oddam s 1. aprilom solidni gospodični. — Prule 25. 1433

DVOSOBNO STANOVANJE kabinet, na željo kopalnica, vse pritlikline, vrt, solčno, oddam za 1. maj. — Prešernova ulica št. 13, Zelena jama. 1443

NEDREMIČNINE

MANUFAKTURNA TRGOVINA Z ZALOGO in vsem inventarjem na prometni točki v Ljubljani naprodaj. Potreben kapital 35 tisoč dinarjev. — Ponudbe po »Slovenskega Narod« na upravo »Slovenskega Narod«.

KUPIM HISO v Ljubljani s hipoteko Ljubljanske Kreditne banke do zneska 500.000 Din. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod št. 14000. 1432

ENONADSTROPNO HISO za dve družini takoj oddam za 110.000 Din. Maribor, Vojašniška ulica 21. 1437

2 NOVOIZIDANI HISI pri kolodvoru v Limbušu poceni proda žunko Mihael. 1384

DRUŽINSKO HISO z vrtom, in trgu blizu Celja, prodam. — Informacije daje Matija Kranjc, Zalec. 1385

PARNO PEKARNO blizu delavnice drž. železnice v Mariboru takoj oddam v najem. Pojasnila daje M. Polak, Ormož. 1410

ORIKVENICA Pension vilo »Vesno« prodam ali oddam v najem. — Ivan Car, petog 28, Orikvenica. 1398

KUPIM HISO večjo, z lokali, trgovsko, za govinno Din 400.000. — Ostanek knjižnice, prevzem hipoteke. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Narod« pod »Center Ljubljane, brez posredovalca 1402«.

KUPIM

SUHIH BUKOVH DRV zdravih, več vagonov, kupim. Navedba zadnje cene. Placamo takoj. — Velepič, Ljubljana VII. 1432

ŽENSKO KOLO dobro ohranjeno, kupi Erat, Sarajevo, Aleksandrova 73. 1435

SEMENA za polje in vrt kupuje v trgovinah Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1409

SEMENA kupuje v trgovinah Senčar v Ljutomeru in M. Nedelji. 1396

PRODAJI

SADNA DREVESA! Zaradi izpraznitve drevesnic na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritlikavih jablan in hrušk, marelic in brekev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik ali zgledite se osebno pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. 1716

GABROVE SADIKE vsako množino za živo ograjo ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 1407

OTROŠKI VOZIČEK poceni prodam. — Gostilna »Pri Grogi«, Kamnik. 1436

3000 KILOGRAMOV SENA po 75 para in 3000 kg čebule po Din 1.50 prodaja Snaj, Mala vas, pošta Jezica. 1438

50 HEKTOLITROV VINA dobrega belega, ter sortiranega rdečega vina. 10 minut od kolodvora. — Več pove: Ivan Vogrin, Černe št. 10, Brežice. 1350

OPREMO ZA KOVAČNICO poceni prodam. Schmautzer, Slovenjgradec. 1395

SENA več vagonov, prvovrstnega goreškega, postavno vagon Kosta, prodaja Slavko Far, kaš, Kostanjica — Hr. 1411

NAMIZNO TEHTNICO ki potegne do 20 kg prodam na vizno knjižico Ljudske pos. v Celju. — Videtič, žel. postaja Rožni dol-Prilbišje. 1394

FRANCIS TURBINO za 30 HP, kompletno s stojalo, obo, levo, prodam. Pojasnila daje Gros, Brod pod Šmarno goro. 1386

GLASBA

KLAVIRJI, PIANINI prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MURICA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 48. 9/L

IZPOSODJAMO plošče, gramofone, radio-aparate, »SLAGER«, Aleksandrova c. 4. (prehod »Viktoria« palače)

INSTRUMENTE za tamburaški zbor kupimo. Ponudbe na: Narodna šola, Križevci pri Ljutomeru. 1439

RAZNO

ALI ZE VESTE? da so »Jaffex« pomaranče vseh vrst, tudi čez 1/2 kg težke, najcenejše v delikatesi in speceriji F. R. Kovačič, Ljubljana, Miklošičeva cesta. 1434

OBLEKE IN SUKNJE kupite najbolje pri A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

LUCIORE (Arpadik) po najnižji ceni dobavlja Breder i Kovač, Novi Sad. Brzojavni naslov: Balkovač. 1383

Štajerske mošančke stalno dobite po najnižji ceni pri GOSPODARSKI ZVEZI

Dunajski velesejem

12. DO 19. MARCA 1933 (NEUE BURG 12. DO 18. MARCA)

POSEBNE PRIREDITVE:

Sejem za pohištvo. »Elektrika v gospodinjstvu«. »Novodobno plinsko orodje«. Razstava radio in Ravag. Dunajska pletilna moda. Salon modne kožuhovine. »Fotografija in popotovanja«.

Razstava avtomobilov in motornih koles

Železno in patentno pohištvo. Kolarska razstava. Semeni za gradnjo in cestne gradbe. »Rastoča hiša«. Gradnja naselbin. Razstava kamenih olj. Avstrijski pašniški pridelki. Semeni iznajditeljev. Kmetijski stroji in orodja. Živila in hranila. Poljedelska in gozdarska vzorčna razstava.

Brez vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom prost prestop meje. Ogrski prehodni vizum dobite ob predložitvi sejemске izkaznice na razji. — Precejšne vozne olajšave na jugoslovenskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. — Pojasnila vseh vrst ter sejemске izkaznice (po Din 50.—) se dobijo pri

WIENER MESSE - A. G., WIEN VII. ter med lipekimi pomladanskimi velesejemom pri informacijski poslovalnici, Leipzig, Oesterr. Messhaus in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), Dunajska cesta 1, Zveza za tujski promet (Putnik), podružnica hotel Miklič, nasproti glavnega kolodvora.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

mizarskih del, krovskih in klepar-skih del, vodovodno, plinsko in električno inštalacijo

za zgradbo v Splitu.

Proračuni in razpisi se dobe pri podpisnem zavodu v vložišču od 11. t. m. dalje, med uradnimi urami.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti do 18. t. m., do pol 12: ure dopoldne v vložišču Pokojninskega zavoda, Gledališka ulica 8-III. v Ljubljani.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

KLIŠARNA

Telef. 2495

Izvršuje enobarvne in večbarvne črtne klišaje, enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane klišaje za navaden in finišni papir, klišaje po peroristih, slikah in risbah, rokopiših in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 28.